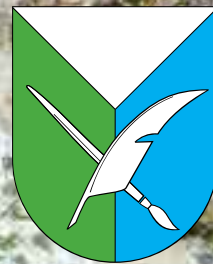

Podblegaške novice

letnik 20, številka 9
november 2016

GLASILO OBČINE
GORENJA VAS
- POLJANE

Telovadnica v Gorenji vasi bo!

Zimska služba v sezoni 2016/2017

Podrobnosti vaje Ruševina Gorenjska 2016

Občina Gorenja vas - Poljane vas v
soboto, 26. novembra, ob 19. uri vabi
na slavnostno akademijo s podelitvijo
občinskih priznanj za leto 2016, ki bo v
Sokolskem domu v Gorenji vasi. Akademijo
bodo s pristrčno predstavo popestrili učenci
in učitelji OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas.
Vljudno vabljeni!

Iz županovega dnevnika

• 11. 10. – Skupaj s člani Nadzornega sveta Rudnika Žirovski vrh smo si ogledali vrtanje vrtin v zaledje plazu v drenažnem rovu pod odlagališčem Boršt, kjer naj bi se nahajala voda, ki je vzrok plazenja. Pohvalil bi vodstvo RŽV-ja, da je uspelo pridobiti sredstva za ta poseg, ki so ga že prej predlagali domači strokovnjaki.

• 12. 10. – Sprejel državnega prvaka v motokrosu Žaka Oblaka z Dolenje Dobrave. Po dolgih letih našo dolino spet osvaja motokros, čestitke!

• 14. 10. – Na odprtju odseka ceste Trebija–Stara Oselica. Pohvalno, da se je svečan dogodek pričel s sveto mašo za varno vožnjo; domačini in župnik so pripravili lep protokol ob odprtju nove pridobitve, zaključili smo pa – po domače – pri Burnku.

• 15. 10. – Na srečanju starejših Poljancev v Kulturnem domu Poljane. Vsem sem zaželel veliko podobnega druženja in predvsem trdnega zdravja!

• 17. 10. – Na domu smo župani z Loškega obiskali našega kolega župana Miho Ješeta. Polega naših službenih obveznosti smo mu zaželeli čimprejšnje okrevanje.

• 26. 10. – Sestanek s predsedniki krajevnih skupnosti. Glavne teme so bile letno asfaltiranje, plan vzdrževanja cest in prihajajoča zimska služba.

• 9. 11. – Sprejel sem državnega prvaka v smučarskih skokih Marcela Stržinarja iz Dobenske Amerike, čestitke!

• 10. 11. – Na nujni seji matičnega odbora za šolstvo in šport v Državnem zboru na temo problematike neustrezne športne infrastrukture, ki jo je sklicala poslanska skupina SDS. Izpostavil in predstavil sem telovadnico v Gorenji vasi, ki ne ustreza več nobenim standardom.

• 11. 11. – Obiskal me je državni reprezentant v biatlonu Lenart Oblak iz Podobena, predstavil je odlične dosežke minule sezone in se zahvalil za pomoč ter sodelovanje.

• 14. 11. – Na povabilo našega poslanca Žana Mahničana nas je obiskal poljski veleposlanik v Sloveniji Paweł Czerwinski s svojo soprogo. Predstavil sem našo občino, obiskali smo Maticovo in Pustotnikovo kmetijo.

Vsebina

Poljski veleposlanik na obisku	str. 3
Intervju s Tomažem Trobišem, v. d. STC Stari vrh	str. 4
Poročilo z 12. seje OS	str. 5
Dimnikarja si bomo izb(i)rali sami	str. 6
Zimska služba v sezoni 2016/2017	str. 7
Obnovili cesto s Trebije v Novo Oselico	str. 7
Odpadki niso za peč	str. 8
Tri četrtine občanov zadovoljnih z zdravjem	str. 9
Rudnik – pričetek interventnih del na Borštu	str. 9
Vaja Ruševina Gorenjska 2016	str. 10 in 11
Perspektivna mlada oblikovalka Lucija Potočnik	str. 12
Gregor Stanonik znova med najboljšimi gasilci	str. 13
Marcel Stržinar, državni prvak v smučarskih skokih	str. 14
Žak Oblak, državni prvak v motokrosu	str. 15
Novice z osnovnih šol	str. 16 in 17
Zlata maturantka Urša Juhant	str. 18
Maratonka Majda Trček po nastopu v New Yorku	str. 19
5. Festival karikatur	str. 21
Ne meč' mo hrane stran!	str. 22
Naši občani v tujini: družina Biondič	str. 24 in 25
Kam novembra in decembra	str. 26

Občina Gorenja vas - Poljane vas v sodelovanju z Ministrstvom za obrambo
8. decembra ob 19. uri vabi na koncert Orkestra slovenske vojske.

Koncert bo v telovadnici Poljane.

Vstop je prost.

Vljudno vabljeni!

Stik z županom

Župan je dosegljiv za vaša vprašanja, predloge in mnenja vsak torek in sredo. Če se boste želeli pri njem oglasiti osebno na občini, se prej najavite pri tajnici na telefonsko številko 04/51-83-100 in povejte, približno koliko časa boste potrebovali, da boste dobili termin in vam ne bo treba čakati. Lahko se zgodi, da zaradi dopusta ali neodločljivih obveznosti kljub napovedanim uradnim uram ne bo dosegljiv, za kar se že vnaprej opravičuje in prosi za razumevanje.

M. B.

Kdaj in kako do župana?

vsak torek 15 ^h –17 ^h	po tel.: 051/384-433
vsako sredo 14 ^h –17 ^h	na sedežu občine

Naslednja številka: 23. decembra

Vaše prispevke za naslednjo številko Podblegaških novic pošljite do 9. decembra po elektronski pošti podblegaske.novice@gmail.com ali na naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Na ista naslova lahko pošiljate tudi informacije o prireditvah, ki jih organizirate. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

Uvodnik

Spoštovane občanke in občani!

Ob občinskem prazniku vedno pogledamo nazaj, kaj nam je v tekočem letu uspelo, koliko truda je bilo vloženega v naše skupne zgodbe in seveda, kaj smo dejansko naredili. Meni bo najbolj ostal v spominu dogodek ob odprtju Sokolskega doma. Pa ne samo sam dogodek, ki je bil veličasten in namenjen javnosti, predvsem tisti del pred samim odprtjem. To je delo moje projektne skupine – od predstavitve ideje, uporabe izkušenj do same realizacije. Tu se je pokazal tisti pravi duh sodelovanja, nadgrajevanja idej, kritičnega pristopa in pohvale, to pa lahko rečem, da smo se naučili in da znamo. Uspelo pa nam je, ker smo držali skupaj!!! Seveda se zavedamo, da ni nobena stvar tako dobra, da ne bi lahko bila še boljša ... Objektu smo že pred časom s sklepom občinskega sveta dali nazaj staro prvotno ime, danes je v večjem delu namenjen javnosti, dvorana je brez reklame dobro zasedena, z vzpostavitvijo knjižnice na podstrešju in Foto muzeja Vlastja v naslednjem letu pa bo celotna stavba tudi na voljo za uporabo. Še en projekt smo letos predali javnosti – kjer je moja projektna skupina še kako držala skupaj. Pohodniška pot okrog naše občine je prvo leto več kot dosegla svoj namen, pohval in predlogov za izboljšanje je bilo obilo, kar potrjuje potrebnost in sprejemljivost celotne zgodbe pohodništva ter rekreacije v našem okolju.

Na vsak način je bilo v zadnjih dveh letih največ odmevov na zaprtje pediatrične ambulante in pa posledično dobesedno 'fehtanje' za koncesijo in mrzlično iskanje ustreznega kadra za to dejavnost. Pošiljanje vlog na pristojne institucije in potrpežljivo čakanje na odgovore je pokazalo pravi obraz slovenskega javnega zdravstva in samo naša vztrajnost in jasen cilj ter sodelovanje s sosednjo občino Žiri so prinesli želeni rezultat. Danes smo vsi

zadovoljni, prepričan sem pa, da najbolj starši in otroci.

Na kulturnem in turističnem področju smo tudi naredili lep premik. Na Visoški domačiji smo uredili nujna investicijsko-vzdrževalna dela, od novih vhodnih stopnic, novega ostrešja kozolca do novih razstav v notranjosti, ki so v povezavi s ciljem, da v naslednjih letih objekt Tavčarjevega dvorca odpremo za celo leto. Veseli me tudi prispevek sorodnic sester Zorc, ki sta obnovili grobnico ter organizirali dva pomembna dogodka na področju zdravstva, ki se navezujeta na Tavčarje.

Predvsem je pa pomemben pogled naprej. Poleg vseh del, ki nam jih nalaga zakonodaja, se bomo očitno soočali z zmanjševanjem sredstev za občine. Kljub temu smo se odločili, da se lotimo gradnje športne dvorane ob osnovni šoli v Gorenji vasi, ki bo kar glavna investicij v naslednjih treh letih. Napredovati želimo na prepoznavnosti in obisku naše lepe doline, zato bomo v naslednjem letu spremenili organizacijo na tem področju in ustanovili Javni zavod Poljanska dolina, kamor bomo prenesli promocijo in prodajo naših produktov. Na tem področju pa nas čaka ogromno dela in skupnega sodelovanja, kar predstavlja prav poseben izziv za prihodnost. Še letos pa pričakujem, da bo vlada razglasila celoten kompleks Tavčarjevega dvorca na Visokem za spomenik državnega pomena, kar nam bo dalo možnost priti do državnih razpisnih sredstev in bo v teh časih še kako prav prišlo.

Spoštovane občanke in občani, veliko je še idej za prihodnost, pa najprej čestitke ob prazniku občine in prav lepo povabljeni na svečanost v soboto, 26. novembra, zvečer.

Župan Milan Čadež

Na obisku poljski veleposlanik

Na občini so v tem mesecu gostili veleposlanika Republike Poljske Pawla Czerwinskega s soprogo.

Župan Milan Čadež in poslanec Žan Mahnič sta veleposlaniku predstavila našo občino in smer njenega razvoja v prihodnje. Veleposlanik je dejal, da tudi na Poljskem obstajajo občine s podobnimi naravnimi, gospodarskimi, demografskimi in drugimi kazalci, ki bi bile zainteresirane za sodelovanje z našo občino.

Ker tretjino dejavnosti naše občine predstavlja kmetijstvo, so gosta odpeljali na Hotavje na kmetijo Matic, kjer si je ogledal predelavo sadja, ter v Gorenjo vas k Pustotniku, kjer si je ogledal sirnico in pridelavo kakovostnih mlečnih produktov.

Na občini upajo, da je obisk začetek novega sodelovanja med našo občino in Republiko Poljsko.

P. N.

Poljski veleposlanik Pawel Czerwinski s soprogo se je v prostorih občine srečal z županom Čadežem in poslancem Mahničem.

SOLNI CENTER MORSKI RAJ

SOLNE SOBE V GORENJI VASI (1. nadstropje KGZ)

Solne terapije lajšajo izločanje sluzi in omogočajo lažje izkašljevanje. So popolnoma naravna in varna metoda, ki dosega odlične rezultate.

Solne terapije so primerne za odrasle in otroke od 6. meseca dalje.

Primerne so za ljudi z:

- bronhitisom,
- pljučnico,
- astmo,
- kronična vnetja grla (laringitis) in mandeljnov (tonsillitis),
- kronično vnetno stanje ušes (otitis),
- sinusitisom,
- prehladi,
- senenim nahodom,
- luskavico – psorazio,
- vnetjem kože – atopie dermatitis.

M: 031 621 676

FB: www.facebook.com/scmorskiraj

W: www.morski-raj.net

E: scmorskiraj@gmail.com

DELOVNI ČAS: po dogovoru

NUDIMO še:

- ČIŠČENJE UŠES z UŠESNIMI TULCI,
- SOLNE LUČKE,
- PROBIOTIKE in MULTIVITAMINE za otroke in odrasle,
- NARAVNA MAZILA in KREME,
- INHALATORJE.

NAMIG:

PRIHAJA ČAS OBDAROVANJ, ZATO JE OBISK SOLNE TERAPIJE ČUDOVITO DARILLO ZA VAŠE NAJDRAŽJE.

OMOGOČAMO NAKUP DARILNIH BONOV!

Rešitev za Stari vrh je v širitvi ponudbe na poletno sezono

Pred začetkom smučarske sezone smo se pogovarjali z novim direktorjem STC Stari vrh Tomažem Trobišem. Med drugim je osvetlil, v kako nezavidljivem položaju je podjetje. Njegova prednostna naloga je tako sanacija, rešitev družbe pa vidi v razširitvi turistične ponudbe tudi na poletno sezono.

Tomaž Trobiš, novi v. d. direktorja STC Stari vrh

Vodenje STC Stari vrh ste prevzeli oktobra. Glede na to, da je smučarska sezona tik pred vrati, povejte najprej, kakšni so vaši načrti za naslednjih nekaj mesecev; kaj smučarji lahko pričakujejo, kakšne bodo novosti, spremembe?

Novost bodo tri nagradna žrebanja za tiste, ki bodo smučarske vozovnice kupili v predprodaji. Prvo je ravno v teh dneh, to je 23. novembra, drugo bo na Miklavžev večer, nagrada pa obakrat vozovnica za nočno smuko. Zadnje žrebanje bo 20. decembra, ko bomo izžrebali tri nagrajence, in sicer bomo enemu povrnili kupnino, ki jo je plačal za nakup vozovnic v predprodaji, drugi izžrebanec bo prejel teden-sko, tretji pa pet nočnih vozovnic.

Sicer pa glede na to, da sem v podjetje prišel sorazmerno pozno, ta sezona po dogajanju ne bo kaj bistveno drugačna od prejšnjih. Uvedli bomo nekaj stvari, ki so jih obiskovalci v preteklosti tu že poznali in so bile pozitivne, a so jih v zadnjih letih opustili. V mislih imam na primer Srečkov pokal, smučanje v maskah. S Smučarskim klubom Alpetour se trudimo, da bi nazaj pripeljali Pokal Loka, ki je bil lani v Kranjski Gori.

Na Starem vrhu bo letošnja zimo spet mogoče sankati, razmišljamo pa tudi o postavitvi drsališča in upam, da nam bo to uspelo, zagotoviti pa ne morem.

Kako visoko pa ste si zastavili cilje za letošnje sezono?

Stari vrh je nelikviden že vrsto let. Tako kratkoročno kot dolgoročno sta glavna cilja

finančno prestrukturiranje in zagotovitev normalnega poslovanja družbe v prihodnjih letih. Seveda v vsaki sezoni hočemo doseči čim več smučarskih dni, kar pa je odvisno tudi od vremenskih pogojev.

Kot rečeno, glavni cilj je ureditev kapitalskih razmerij z družbo Heta, ki ji STC Stari vrh še vedno dolguje 3,5 milijona evrov od izposojenega denarja za nakup šestsedežnice, prihodki podjetja pa niso zadostni, da bi dolg lahko v celoti poplačali. Te prihodke je treba povečati in v to smer tečejo glavne aktivnosti – da bo podjetje v prihodnje imelo pogoje za normalno delo. Naše poslovanje ne sme sloneti samo na zimskih dnevih, to je bila slabost podjetja v preteklosti. Zagotoviti moramo tudi aktivnosti zunaj bele sezone, kar bo prineslo nekaj svežega denarja, zagotovilo pokrivanje tekočih stroškov. STC Stari vrh ne more preživeti, če prihodke ustvarja samo nekaj mesecev na leto.

Je to kratkoročen ali dolgoročen cilj?

Kratkoročen. Podjetje pod pogoji, ki jih je živelo zadnjih sedem let, ne bi moglo preživeti še enega leta. Je tik pred stečajem oziroma je bilo zrelo za to vsako leto od leta 2007 dalje. Ker ni bilo dovolj belih dni, se težave vlečejo kot jara kača, cela vrsta dobaviteljev ni poplačanih in to je treba presekati, postaviti zdrave temelje za normalno delovanje družbe.

Stavite torej na program v poletnih mesecih, kot smo ga vajeni tudi na drugih smučiščih?

Saj so bile določene aktivnosti na Starem vrhu tudi do zdaj, a vse so organizirala turistična društva. Težava je, da jih ni izvajal STC Stari vrh. Pavle Logar je v času vodenja družbe v sodelovanju z Visoko šolo za hotelirstvo in turizem Bled, LTO Blegoš, lokalnim centrom za razvoj turizma in drugim pripravil strategijo za razvoj turizma na Starem vrhu za obdobje 2014–2020. Vendar se iz meni neznanih razlogov to ni realiziralo, čeprav je v programu veliko dobrih stvari, ki bi podjetju dale novo smer, navdih in boljše turistično ponudbo tudi v poletnih mesecih. Kraj je zelo primeren za različne dejavnosti, od pohodništva, kolesarjenja in podobnih aktivnosti za družine on posameznike.

Ta načrt vam bo torej za izhodišče pri dolgoročnih načrtih? Čeprav ste zdaj v. d. direktorja, verjetno nameravate ostati dalj časa v podjetju. To od vas pričakujejo tudi nadzorniki.

Nisem muha enodnevnica in res je, ni bil moj cilj priti na Stari vrh in 'prevegetirati' eno leto. Izzivi so bili popolnoma drugačni – predvsem to, da je podjetje zrelo za prestrukturiranje. To je naloga, ki mi ustreza.

Razvojni program 2014–2020 ne vsebuje

samo razvoja smučišča, ampak širšega kraja s turističnega vidika. Program je dobra osnova in iz njega bom povzel predloge, ki jih je mogoče najhitreje uvesti. Tako bom določil prioritete. Zdaj ni časa za pripravo programa od začetka, preden bi ga lahko začeli uresničevati, torej čez dve, tri leta, Starega vrha ne bi več bilo. Zgrešeno je razmišljanje tistih, ki menijo, da morata občini lastnici zagotavljati sredstva za poslovanje podjetja. Pod podobnimi pogoji, kot že veljajo za druge športne in turistične dejavnosti, že, sicer mora družba sama sprejeti aktivnosti, vsaj za preživetje. Cilj vsakega podjetja pa je tako ali tako ustvarjanje dobička.

Imate izkušnje z vodenjem takšnega podjetja?

V 28 letih delovne dobe sem bil na različnih delovnih mestih, ukvarjal sem se z različnimi stvarmi, tako da lahko rečem, da imam multidisciplinarno znanja: nisem izključno tehnik, informatik ali ekonomist. Vse to je potrebno za vodenje podjetja z malo zaposlenimi, kjer je treba dobro poznati zakonodajo, možnosti, predvsem pa regulativo. Tu je bila v preteklosti težava Starega vrha; da se je delalo zelo po domače.

Je Stari vrh pred bistveno večjim izzivom, kot si mnogi predstavljajo?

Prepričan sem, da večina ljudi ne ve. Majhna peščica se jih zaveda, nekateri niso prepričani ... Bilanc in poročil iz Ajpesa pa praviloma tudi ne berejo. Konec koncev je Stari vrh vsako leto zagotovil sezono. Če je bil sneg, smo smučali, če ne, pa nismo, drugih dejavnosti ni bilo oziroma so bile prepuščene posameznikom in društvom in s tem se tudi nihče ni ukvarjal.

Kako pa kaže s predprodajo vstopnic?

Praviloma je v tem času še slaba, bolj ko se čas predprodaje bliža koncu, bolje je. In ljudje vozovnice kupujejo tudi za darila, tako da verjamem, da bo prodaja stekla. Sredstva od tega tudi potrebujemo za zagon in priprave na sezono. Kar se veže na varnost smučarjev, ki je na prvem mestu, je sicer že zagotovljeno, in to s pomočjo obeh občin solastnic.

Če se vrneva k dolgovom Starega vrha: 3,5 milijona evrov dolga je kar velik zalogaj, kajne? Koliko so v Heti še odprti za pogajanja in kako kaže s potencialnimi novimi investitorji?

Nekateri pravijo, da se investitorji pojavljajo, jaz v tem času, kar sem tukaj, nisem še nikogar srečal. Iskanje novega soinvestitorja in solastnika bo prioriteta naloga v letu 2017.

Glede Hete verjamem, da nam bodo ponudili roko. Konkretno se o tem še nismo pogovarjali, sem se pa z njimi že dobil in se seznanil z obveznostmi ter pogoji, ki nam jih ponujajo. Čeprav so pogoji ugodnejši od obveznosti, v tem trenutku za STC Stari vrh niso dosegljivi. Torej ne morem reči, da nam v Heti ne gredo nasproti, je pa od kondicije Starega vrha in deležnikov odvisno, do katere meje bomo sposobni pokriti dolg.

Milka Bizovičar

Izkupiček letne sezone na Starem vrhu

Turistično društvo Stari vrh je letos, kot že več let zapovrstjo, organiziralo pohode po območju Starega vrha in tako pohodnikom omogočilo rekreacijo in uživanje v lepotah Poljanske doline. Začeli so s pohodom s pesmijo, na katerem so gostili Šentjernejski oktet. Sledili so mu trije tradicionalni pohodi, na katerih so pohodniki zbirali žige na posebnih kartončkih. Vseh treh pohodov se je udeležilo 20 pohodnikov, ki so bili uvrščeni v nagradno žrebanje. Janez Šturm, gonilna sila pohodov,

Foto: Janez Dolenc
S pohoda po Valentinovi poti

je povedal, da v prihodnjem letu načrtujejo še bogatejšo pohodniško aktivnost, saj naj bi od aprila do oktobra pripravili pohod vsak mesec. Pohoda po Valentinovi poti se je udeležila tudi sekretarka Turistične zveze Gorenjske Mirjam Pavlič, ki je bila po Šturmovih besedah nad videnim navdušena. Poleg pohodov je društvo avgusta izvedlo tri prireditve. Najbolj znana je seveda Dan oglarjev, ki je letos bila že 45. po vrsti. Po besedah predsednika TD Stari vrh Tomaža Ažbeta želijo na tej prireditvi prikazati številna stara opravila v povezavi z lesom, njegovim posekom, obdelavo in predelavo. Znanja prednikov s tega področja si prizadevajo prenesti naprej. Poleg tega so v sodelovanju s STC Stari vrh v mesecu avgustu pripravili dan za dedke in babice, ki so se skupaj z vnuki udeležili mini pohoda in spusta s kolesi, kombiniranega s panoramskimi vožnjami s sedežnico. Decembra imajo v načrtu še pripravo miklavževanja.

Jure Ferlan

Za koliko bomo smučali na Starem vrhu?

vozovnice, v evrih

	predprodaja (do 4. 12.)	redna cena
dnevna		
odrasli	20	27
otroci	13	16
mladina, seniorji	18	23
poldnevna, nočna		
odrasli	17	22
otroci	9	12
mladina, seniorji	14	17
sezonska (občani)		
odrasli	300	431
otroci	193	276
mladina, seniorji	247	353
sezonska (med tednom)		
odrasli	160	220
otroci	120	154
mladina, seniorji	150	198

Vir: www.starivrh.si

Z 12. redne seje OS

Večina sredstev za izgradnjo telovadnice

Osrednji del zadnje seje, na kateri so se svetniki sešli 13. oktobra, je bil namenjen razdelitvi občinske pogače za leto 2017. Proračun za prihodnje leto je težak 8,6 milijona evrov in naravnano tako, da bo vse podrejeno osrednji investiciji – gradnji telovadnice gorenjevaške osnovne šole z ureditvijo zunanosti.

Kot je povedal župan, so se za to odločili, ker je objekt star in nevaren: »Otroci telovadijo celo v avli in drugih prostorih, ki za to niso primerni. Tudi popoldanski termini s športnimi krožki in rekreacijo so zapolnjeni, zato menim, da je odločitev prava. V preteklih letih smo gradili potrebno infrastrukturo, gradnjo telovadnice načrtujemo že več kot 15 let. Zdaj, ko je izgrajena telovadnica v Poljanah, je čas, da jo izgradimo tudi v Gorenji vasi. Predvidevamo, da bo investicija stala slabe štiri milijone.«

Z deli, ki predvidevajo izgradnjo športne dvorane, izgradnjo kotlovnice z zamenjavo energenta ter zunanjo ureditev igrišč in parkirišč, naj bi pričeli ob koncu letošnjega šolskega leta. Kot so pojasnili, pričakujejo sredstva Eko sklada, računajo na sredstva Fundacije za šport, več kot tri milijone sredstev pa naj bi bilo prihodnje leto in še nekaj naslednjih – občinskih. Župan je ob tem še pojasnil: »Ta del bomo poskušali še znižati, investicija je pa več kot nujna, saj gre za javni objekt, katerega ustanovitelji smo.« V 2018 naj bi se tudi zadolžili.

Za prihodnje leto je v predlogu proračuna v ta namen rezerviranih dobrih 800.000 evrov sredstev, »vsi ostali investicijski projekti pa so temu podrejeni«, je povedala Jana Kristan iz občinske uprave, ki je nanizala še večje projekte v prihodnjem letu. Ti so: ureditev dela ceste odseka Poljane–Javorje (245.000 evrov), preplastitve cest (240.000 evrov), nadaljevanje izvedbe hišnih priključkov na kanalizacijo (53.000 evrov), pričetek urejanja ceste Gorenja vas–Dobrava (85.000 evrov). Za investicije je v prihodnjem letu skupno namenjeno dobra 2,6 milijona evrov oziroma 32 % proračuna, za tekoče odhodke in transfere pa 5,4 milijona.

Potrjen rebalans

Kot je v nadaljevanju pojasnila Jana Kristan, se višina letošnjega proračuna z rebalansom praktično ni spremenila, znižuje se zgolj za štiri tisočake.

Večje spremembe so pri prihodkih iz naslova glob za prekrške, dobrih 20.000 evrov, povečanje prihodkov komunalnih prispevkov 82.000 evrov (gre za že doseženo realizacijo), kapitalski prihodki so znižani za 103.000 evrov, ker predvidena prodaja poslovnega prostora v Todražu letos ne bo realizirana, kot tudi ne prodaja oziroma menjava nekaterih zemljišč.

Na odhodkovni strani se povečuje postavka za prometno ureditev Hotavelj za 17.000 evrov zaradi asfalterjskih del na območju, kjer se je gradil pločnik. Za občinska stanovanja bodo namenili 10.000 evrov več, za dnevno varstvo za otroke, vključene v varstvo izven občine, pa 8.000 evrov več.

Moderna telovadnica bo v Gorenji vasi zrasla v prihodnjih treh letih.

Nove postavke so: prenova prostorov pediatrične ambulante ZD Gorenja vas (70.000 evrov), ukrepi za povečanje poplavne varnosti (43.500 evrov), prizidek Vrta Agata Poljane za 3.000 evrov ...

Znani so občinski nagrajenci

Poročilo o varnosti na območju občine je podal komandir Policijske postaje Škofja Loka Sašo Eniko. Povedal je, da so na območju naše občine lani beležili predvsem porast poslovnih goljufij, skupno pa zabeležili 90 kaznivih dejanj (v 2014 jih je bilo 60), preiskali so jih 59, kar je nekaj več kot 65 %. Za primerjavo: v 2014 je bilo preiskanih kaznivih dejanj 49 %.

Svetniki so prisluhnili predsedniku Nadzornega odbora Silvu Pivku, ki je podal poročilo o delovanju občine za 2015 – omejil se je predvsem na priporočila v prihodnje. Poročilo o poslovanju javnih zavodov in družb v preteklem letu je predstavila Nada Dolinar.

Potrtili so tudi letošnje občinske nagrajence. Priznanja občine bodo na slavnostni seji v soboto, 26. novembra, prejeli: dr. Milena Alič za prispevek k prepoznavnosti in družbenemu življenju Javorij, Anton Bogataj za izvirni opis rodbin in ljudi fare Stara Oselica, Kulturno društvo dr. Ivan Tavčar Poljane za oblikovanje kulturne podobe Poljan, Lovska družina Gorenja vas za sobivanje z naravo in odgovoren odnos do divjadi in Planinsko društvo Sovodnja za delovanje na različnih področjih planinstva in promocijo kraja. Naziv častni občan pa bodo posthumno podelili Alojziju Štremfiju za dolgoletno vodenje in rast podjetja Marmor Hotavlje ter za delo in aktivnosti pri razvoju krajev pod Blegošem.

Damjana Peternelec

Po novem si bomo dimnikarja lahko izbrali sami

Državni zbor RS je 25. oktobra sprejel predlog Zakona o dimnikarskih storitvah, ki bo začel veljati s 1. januarjem 2017. Novost je ta, da uvaja licenčni sistem izvajanja dimnikarskih storitev, kar pomeni, da si bomo dimnikarja lahko po novem izbrali sami.

Kot pojasnjujejo na Ministrstvu za okolje in prostor, bo obstoječi koncesijski sistem v veljavi do konca letošnjega leta. Po njihovem mnenju je potrebno opravljanje dimnikarskih storitev regulirati tudi v prihodnje. To pa zaradi zagotavljanja ciljev, kot so varstvo okolja, varstvo zdravja in premoženja ljudi, požarne varnosti in energetske učinkovitosti malih kurilnih naprav. Prav zato je bil Zakon o dimnikarskih storitvah, ki uvaja licenčni sistem, pripravljen.

Licenčni sistem prinaša prednosti tako za dimnikarske službe kot za uporabnike dimnikarskih storitev. Prednost za dimnikarske družbe je, da po novem ne bodo več omejene na območja, nov sistem pa pomeni priložnost tudi za tiste, ki

Izvajalcem bodo licence, če bodo izpolnjevali pogoje, podeljevale in odvzemale upravne enote. Licence ne bodo krajevno in časovno omejene, veljale bodo za celotno državo. Zakon sicer poleg svobodne izbire dimnikarja prinaša tudi nadgradnjo evidenc malih kurilnih naprav. Na novo bodo vanjo vpisani podatki o uporabnikih ter izvajalcih in njihovi usposobljenosti ter izpolnjevanju pogojev za pridobitev licence.

do zdaj niso mogli opravljati dejavnosti; ti lahko zdaj ob izpolnjevanju pogojev vstopijo vanjo.

Najpomembnejšo novost zakon prinaša uporabnikom dimnikarskih storitev, ki bomo imeli možnost izbire dimnikarske službe z vsemi koristmi konkurenčnega trga, za uporabnike prijaznejše izvajanje storitev ter cenovno konkurenčnost, saj bodo določene tudi najvišje dovoljene cene storitev.

Obveznosti uporabnika

Uporabniki dimnikarskih storitev imamo seveda tudi nekaj obveznosti, in sicer moramo:

- dovoliti izvajanje dimnikarskih storitev,
- omogočiti prvi pregled za novovgrajeno malo kurilno napravo,
- omogočiti vpis male kurilne naprave v evidenco ob prvi izvedbi dimnikarskih storitev,
- omogočiti pregled pred uporabo malih kurilnih naprav ob spremembah pri malih kurilnih napravah, vgradnji novih naprav in začetku obratovanja neaktivnih naprav,
- eno leto hraniti zapisnik o izvedenem pregledu,
- na podlagi odločbe pristojne inšpekcije opraviti ugotovljene pomanjkljivosti.

Odločiti se bo treba do konca junija 2017

Če se odločite zamenjati dimnikarsko družbo, ki pri vas opravlja storitev, je to potrebno storiti do 30. junija v tekočem letu za obdobje najmanj 12 mesecev. To obdobje se lahko skrajša, če pristojna inšpekcija ugotovi, da dimnikarska družba ne opravlja dimnikarskih storitev skladno s tem zakonom.

Dimnikarja najkasneje do 30. junija 2017 izberete s seznama dimnikarskih družb, ki ga bo ministrstvo v roku dveh mesecev od uveljavitve zakona objavilo na spletni strani www.mop.gov.si.

Do takrat lahko opravlja dimnikarske storitve izvajalec, ki bo to počel na dan 31. 12. 2016.

Če do 30. junija prihodnje leto novega dimnikarja oz. dimnikarske družbe ne izberete, potem se šteje, da ste izbrali izvajalca, ki je na dan 31. 12. 2016 opravljal obvezno državno gospodarsko javno službo na območju, na katerem se nahaja vaša kurilna naprava – torej Dimnikarstvo Verač, s. p., iz Hrastnika, ki to službo na območju naše občine opravlja sedaj.

Še to: če se vaša mala kurilna naprava dejansko ne uporablja, s tem pisno seznanim dimnikarsko družbo, ki je na mali kurilni napravi zadnja opravila dimnikarske storitve, in ta vnese podatek v evidenco. V takih primerih bo pred začetkom uporabe potrebno ponovno opraviti pregled.

Damjana Peternej

Javljalniki ogljikovega monoksida

Le še dober mesec časa za namestitev

Od 1. januarja 2017 dalje je obvezna namestitev javljalnikov ogljikovega monoksida (CO) v prostorih, kjer so kamini, peči in druge kurilne naprave na drva, plin ali olje, ki za delovanje porabljajo zrak v prostoru, torej nimajo zunanje dotoka zraka.

Ponudbe na trgu je precej, pravilnik o zahtevah za vgradnjo kurilnih naprav pa določa le, da mora senzor ustrezati standardu SIST EN 50291-1. Cene senzorjev se gibljejo med 30 in 50 evri, lahko tudi več, za delovanje pa večinoma uporabljajo baterije. Pri namestitvi je treba upoštevati navodila proizvajalca, navadno pa se jih namesti na strop. Senzor lahko namestimo tudi v drugih prostorih, kjer ni kurilnih naprav, na primer v spalnicah, tam pa ga namestimo v višino glave.

Ogljikov monoksid je sicer poznan tudi kot tihi ubijalec, saj ga ne vonjamo, ne čutimo in je zelo strupen. Nastaja pri nepopolnem gorenju in je redkejši od zraka, zato se v prostoru zbira v

zgornjih plasteh, z večanjem koncentracije pa se ta spušča. Če smo izpostavljeni vdihavanju ogljikovega monoksida, se lahko pojavijo težave, kot so glavobol, slabost, bruhanje, utrujenost, omotičnost, oslabelost. Pri hujši in dalj časa trajajoči zastrupitvi pa postane glavobol vse močnejši, zastrupljeni postopno postanejo zaspani, zmedeni, imajo težave pri mišljenju, motnje vida, srce jim hitro bije. Temu sledijo še izguba zavesti, krči in lahko tudi smrt. Ogljikov monoksid se namreč veže namesto kisika na hemoglobin v naši krvi, kjer se kopiči in zato kisik ne more potovati do tkiv in organov. Če se pojavi sum, da je oseba vdihovala ogljikov monoksid, je treba nemudoma obiskati zdravnika, zastrupljenec pa naj čim bolj miruje.

V primeru sprožitve alarma je treba takoj na stečaj odpreti okna, ugasniti grelne naprave in zapustiti prostor. Senzorji ogljikovega monoksida lahko k temu pripomoremo tudi sami z rednim vzdrževanjem kurilnih naprav, dovodov zraka v kurilno napravo in čiščenjem dimnikov.

T. D.

Foto: Jože Bojc

Javljalniki ogljikovega monoksida morajo biti nameščeni povsod tam, kjer je v prostoru kurilna naprava, ki porablja zrak v prostoru. Praviloma jih je treba namestiti na strop oziroma glede na priporočila proizvajalca.

Zimska služba v sezoni 2016/2017

Približuje se obdobje snežnih razmer in poledice na cestah, ki marsikomu povzroča preglavice in nevšečnosti. Glede na izrazito hribovito območje je v naši občini temu primerna tudi zahtevnost zimskega vzdrževanja cestnega omrežja, ki obsega skupno 380 kilometrov lokalnih cest in javnih poti. Izvajanje zimske službe je zaradi obilnejših snežnih padavin še zlasti zahtevno na višje ležečih cestah.

Zimske razmere na občinski cesti proti Slajki

Uporabnike cest zato prosimo, da svoja vozila pripravijo na zimske razmere, poskrbijo za kakovostne zimske pnevmatike in v avto pravočasno shranijo snežne verige. Priporočamo tudi, da vozniki že pred zimo poizkusijo snežne verige testno namestiti na pogonske pnevmatike vozila.

Zimska služba bo dela v prihajajoči zimi izvajala vestno in skrbno, saj ima velika večina izvajalcev večletne izkušnje s čiščenjem in posipanjem asfaltnih in makadamskih cest po naši občini. Izvajalci zimske službe lahko v primeru sneženja pričnejo s čiščenjem cest, ko zapade 10

cm snega. V vmesnem času, ko sneži in cesta še ni očiščena, pa morajo vozniki upoštevati izredne zimske razmere in voziti s snežnimi verigami ter prilagoditi hitrost vožnje. Prav ustrezno zmanjšana, glede na zimske razmere prilagojena hitrost vožnje je temeljni dejavnik preprečitve zdrsov vozil in drugih nesreč v času zimskega sneženja ali občasnih poledic, ki jih sicer izvajalci zimskega vzdrževanja cest poskušajo pravočasno preprečiti ali vsaj omiliti s posipanjem cestišč. Pomembno je tudi, da v primeru napovedi izrednih zimskih razmer vozniki že vnaprej temu dejstvu prilagodimo pravočasen odhod v službo. Pri tem je vredno premisliti, ali s svojim odhodom v nevarnih zimskih razmerah tvegamo lastno zdravje in varnost. Občina kot izvajalec in plačnik šolskih prevozov je denimo v dogovoru z obema šolama dala navodila vsem prevoznikom šoloobveznih otrok, da se v primeru izjemnih zimskih razmer na posamezni relaciji zaradi varnosti otrok prevoz v šolo tisti dan ne izvede.

Občina Gorenja vas - Poljane za izvajanje zimske službe v povprečju letno nameni približno pol milijona evrov proračunskih sredstev, saj se skupaj z izvajalci trudimo kar najbolje poskrbeti za prevoznost vseh cest tudi v najzahtevnejših razmerah. Kljub navedenemu pa vse občane obveščamo, da so vsi izvajalci zimskega vzdrževanja cest dolžni upoštevati predstavljeni kriterij za začetek izvajanja pluzenja med sneženjem, ki je v veljavi tudi po trenutno veljavnem operativnem programu izvajanja zimskega vzdrževanja cest, prav tako pa morajo upoštevati tudi določen prioriteten

vrsti red pluzenja glede na kategorijo posamezne ceste.

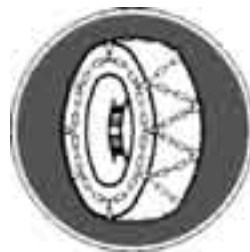
Prepričani smo, da bodo vsi uporabniki cest z razumevanjem spre-

jeli zahtevno delo izvajalcev zimske službe in navedene organizacijske omejitve, ki so jih pri tem dolžni upoštevati. Še posebej pa smo prepričani, da bodo vsi udeleženci v prometu v zimskih razmerah prioriteten in odgovorno skrbeli za svojo varno udeležbo v prometu in s tem tudi za varnost ostalih udeležencev v prometu.

Pristojni občinski uslužbenci smo vsem občanom na naših telefonskih številkah na voljo za morebitna dodatna pojasnila ter za predloge glede spremembe izvajanja zimske službe, ki jih je potrebno nasloviti neposredno na občino in ne na izvajalce zimske službe.

Za razumevanje navedenih okoliščin se vsem občanom vnaprej zahvaljujemo in želimo, da bi tudi prihajajoča zima minila brez neljubih dogodkov, saj zime ne moremo prilagoditi svojim potrebam, ampak je slednje potrebno prilagoditi zimi.

Boštjan Kočar

Prometni znak verige na cesti

Ugodni krediti za podjetja in dopolnilne dejavnosti na kmetijah

V okviru kreditne sheme, v katero svoja finančna sredstva združujejo občine Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri ter Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka, so objavljeni razpisi, v okviru katerih je podjetjem in tistim, ki opravljajo dopolnilno dejavnost na kmetijah, omogočeno ugodno kreditiranje njihove dejavnosti.

Dolgoročni krediti se na odprtih razpisih dodeljujejo za obdobje do 10 let po obrestni meri 6-mesečni EURIBOR + 1,95 % p. a.

Pridobite jih lahko za:

- nakup stavbnega zemljišča in njegovo komunalno opremo,
- nakup, graditev in adaptacijo poslovnih prostorov ter

- nakup opreme in kmetijske mehanizacije.

Posamezen prosilec lahko v koledarskem letu pridobi največ 50.000 evrov, pri tem pa je pomembno, da najmanj 30 odstotkov celotne investicije podjetje ali dopolnilna dejavnost na kmetiji pridobi iz lastnih virov.

Prav tako so v okviru kreditne sheme na voljo sredstva za kratkoročne kredite. Kratkoročni krediti so namenjeni financiranju tekočega poslovanja. Do vrednosti 20.000 evrov jih lahko za obdobje do enega leta pridobite po obrestni meri 1,8 % p. a. fiksno, nominalno.

Za podrobnejše informacije se obrnite na Razvojno agencijo Sora, Poljanska c. 2, Škofja Loka, tel. št. 04/50-60-220.

Obnovili cesto s Trebije proti Stari Oselici

14. oktobra so svečano predali namenu 1,6 kilometra dolg odsek obnovljene ceste Trebija-Stara Oselica. Dogodek se je pričel s sveto mašo za varno vožnjo v župnijski cerkvi Stara Oselica, sledila ji je lepa prireditev ob odprtju, ki so jo pripravili domačini. Zapel je Župnijski pevski zbor, trak so prerezali župan Milan Čadež, predsednik Krajevne skupnosti Trebija Rudi Kokalj in domačin Miha Mrak. Župnik Janez Cerar je podelil blagoslov. Po uradnem delu je sledilo še druženje pri Burnku.

Gradbena pogodba za obnovo ceste Stara Oselica v dveh fazah je bila podpisana že 10. julija 2012. Prva faza je bila izvedena v letih 2012 in 2013 v dolžini 860 metrov. Skupna vrednost teh del je bila 146.079 evrov. Dela so se nadaljevala v letu 2014 z drugo fazo obnove s sanacijo usada v dolžini

120 metrov, lani je bil narejen celoten spodnji ustroj ceste, ki je bil letos asfaltiran. Dolžina odseka druge faze je bila 740 metrov, skupna vrednost teh del pa je znašala 163.976 evrov. Izvajalca del sta bila VGP, d. d., in Mapri proasfalti, d. o. o., skupna vrednost obnovljenega odseka v dolžini 1.600 metrov pa znaša 310.055 evrov.

P. N.

Foto: arhiv občine

Odpadki niso za v peč

Začela se je kurilna sezona, zato je dobro pomisliti tudi na to, kaj sodi v kurilne naprave. Za ogrevanje uporabljajmo le goriva, ki so namenjena za uporabo v posameznih kurilnih napravah. Odpadna motorna ali druga olja, barvan ali drugače kemično obdelan les in papir (predvsem reklame in karton), gorljivi odpadki (različna plastika, stiropor, plenice ...) ne sodijo v kurilne naprave. Poleg izpustov toksičnih snovi v zrak in posrednega onesnaženja tal in rastlin prek nalaganja iz zraka so v teh primerih lahko močno toksične tudi dimniške saje in pepel.

Sežiganje vseh vrst odpadkov na prostem je opredeljeno kot nenadzorovano ravnanje z odpadki in je kot tako prepovedano.

Na Inštitutu za javno zdravje (IJZ) pojasnjujejo, da se pri zgorevanju v kurilnih napravah poleg ogljikovega dioksida in vode sproščajo tudi snovi, ki so ostanki nepopolnega zgorevanja. Še posebej veliko takih ostankov je v malih kurilnih napravah, kjer proces zgorevanja običajno ni optimalen. V teh pogojih lahko nastajajo tudi zelo toksične snovi, ki jih navadno poenostavljeno imenujemo kar dioksini. Dioksini so kemično stabilni in v okolju le počasi razpadajo. Kopičijo se v maščobah in bioakumulirajo v prehranski verigi. Ugotovljeno je, da povzročajo raka, hormonske motnje in poškodbe dednega zapisa, kar se odraža na potomstvu. Dolgotrajna izpostavljenost dioksinom se povezuje tudi z motnjami imunskega in reproduktivnega sistema, razvoja, endokrinimi motnjami, motnjami tvorbe sklenine pri otrocih, kronično pljučno obstruktivno boleznijo in sladkorno boleznijo. V gospodinjstvih nastajajo največ ravno s kurjenjem odpadkov. Poleg tega se ob sežiganju odpadkov sproščajo še številne druge spojine. Plinom in delcem, nastalim pri kurjenju gorljivih odpadkov, predvsem plastike, smo izpostavljeni z vdihavanjem, lahko pa tudi prek hrane in vode. Z vdihavanjem ali zaužitjem te snovi vstopijo v naš organizem in škodljivo vplivajo na naše zdravje. Tudi s hrano jih lahko zaužijemo, saj se delci, na katerih so tudi kondenzirane hlapne organske snovi, posedajo na sadje in zelenjavo ter na druge rastline, ki so krma za živali. Z dežjem se spirajo tudi v tla, tako lahko onesnažijo tudi pitno vodo.

Uporaba zgolj z zakonom predpisanih goriv

Na IJZ še poudarjajo, da se zaradi varovanja zdravja ljudi sme v malih kurilnih napravah uporabljati samo tiste vrste goriv, ki jih dovoljuje zakonodaja. Drobna kurišča že z uporabo dovoljenih vrst (predvsem trdnih) goriv pomembno vplivajo na stopnjo onesnaženosti zraka in s tem tudi na zdravje ljudi. Z uporabo nedovoljenih vrst goriv je ta vpliv še toliko večji. Zakonski predpis, ki prepoveduje kurjenje odpadkov v malih kurilnih napravah, je Uredba o emisiji snovi v

zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav. Uredba predpisuje, kaj se sme kuriti v malih in srednjih kurilnih napravah in česa ne.

Poleg kurjenja odpadkov v kurilnih napravah se pojavlja tudi problem njihovega sežiganja na prostem. Najpogosteje to izvajajo osebe z dejavnostjo, ki se jim pri opravljanju dejavnosti odpadki naberejo, a jih ustrezno ne deponirajo. Pojavlja se tudi problem sežiganja plastične embalaže silažnih bal, čeprav se jo lahko brezplačno odda v občinski komunalni zbirni center.

Sežiganje odpadkov v naravi je prepovedano

Na Ministrstvu za okolje in prostor pojasnjujejo, da je sežiganje vseh vrst odpadkov na prostem opredeljeno kot nenadzorovano ravnanje z odpadki in je kot tako prepovedano.

V primeru, da se takšne kršitve dogajajo znotraj industrijskih obratov oz. obrtnih delavnic, je za nadzor in ukrepanje pristojen inšpektor za okolje Inšpektorata RS za okolje in prostor (IRSOP).

Sežiganje odpadkov na vrtovih, ob hišah oz. drugih urbanih površinah urejajo občinski odloki in je za ukrepanje pristojen občinski nadzorni organ. Pri tem namreč gre za kršenje pravil ravnanja s komunalnimi odpadki, ki so v pristojnosti lokalnih skupnosti.

Denarne kazni za kršitelje

Inšpektorji za okolje izdajajo globe v skladu z Uredbo o odpadkih, in sicer je za kršitev

17. člena (nenadzorovano ravnanje) za fizične osebe predvidena globa od 100 do 300 evrov, medtem ko je za pravne osebe predvidena kazen od 10.000 do 30.000 evrov ter za samostojne podjetnike od 6.000 do 20.000 evrov. Izven delovnega časa inšpektoratov se ljudje lahko obrnejo na policijo, ki nato posreduje podatke na IRSOP oz. medobčinskemu inšpektoratu. Je pa v naravnem okolju dovoljeno kuriti lesne odpadke zaradi zatiranja raznih zajedavcev (lubadar, ožig ...) skladno z odločbo za to pristojnega organa – Ministrstva za kmetijstvo. Nadzor nad tem izvaja Inšpekcija za kmetijstvo ali gozdarstvo.

Dopustno zgolj sežiganje suhih odpadkov z vrtov

Odlok o načinu opravljanja gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v Občini Gorenja vas - Poljane s spremembami v prvem odstavku 49. člena določa, da je prepovedano sežiganje komunalnih odpadkov, globa za to kršitev je 170 evrov. Dopustno pa je sežiganje suhih odpadkov z vrtov v manjših količinah. Dovoljeno je samo podnevi, vendar ne v bližini stavb, javnih cest in drugih objektov, kjer to lahko povzroči požar, ovira promet ali moti okolico s smradom in dimom (50. člen).

Vodja medobčinskega inšpektorata Stanislav Bele svetuje, da naj občan v primeru, ko ugotovi kršitev, to naznani pristojni inšpekciji in jo pozove k ukrepanju. Obrazec za prijavo kršitev medobčinskemu inšpektoratu je dostopen na spletni strani gorenjevaske občine. Vse kršitve se sicer lahko prijavijo na medobčinski inšpektorat, saj ga tam posredujejo ustrezno pristojni inšpekciji. Informacije lahko dobijo na 01/750-51-58, dežurni številki 031/322-806 ali po elektronski pošti inspektorat.redarstvo@vrhnika.si.

Vsekakor pa je najboljša preventiva pred nepravilnim ravnanjem z odpadki ozaveščenost o škodljivosti sežiganja in posledicah za zdravje ljudi in okolje.

Jure Ferlan

Sveče, obremenilen odpadek

V zbirnem centru v Todražu se je po 1. novembru nabralo več kot 40 m³ dogorelih plastičnih sveč s sedmih pokopališč v občini, precej pa jih je v tem času bilo še na grobovih. V razmislek: s toliko plastike obremenimo okolje samo v dneh, ki so namenjeni spominu na mrtve.

Jure Ferlan

Foto: Jure Ferlan

Tri četrtnine občanov zadovoljnih z zdravjem

Glede na podatke (nanašajo se na leta 2011–16), ki so jih v okviru raziskave Zdravje 2016 predstavili na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ), bi lahko rekli, da smo v naši občini v splošnem verjetno nadpovprečno zdravi, manj smo oziroma se izpostavljammo večini dejavnikov tveganja za zdravje, umrljivost zaradi večine bolezni je podpovprečna.

Predvsem pri kazalnikih zadnjega, torej umrljivosti, so na NIJZ sicer dodali opombo, da zaradi majhnega števila primerov vrednosti niso zanesljive.

Zdravje so merili z 38 kazalniki, ki so jih razdelili v pet skupin. Prva se nanaša na splošno stanje in pogoje, v katerih ljudje živijo. Tako so ocenjevali na primer razvitost občine, prirast prebivalstva, delovne migracije, stopnjo delovne aktivnosti in delež odraslih občanov z največ osnovnošolsko izobrazbo. Kar 30 odstotkov prebivalcev naše občine ima končano to izobrazbo, kar je eden redkih kazalnikov, po katerem smo slabši od povprečja v državi (26), na območju škočjeloške upravne enote (UE) je ta delež 27 odstotkov. Delež delovno aktivnih je na drugi strani malo nad povprečjem UE, in sicer znaša 64 odstotkov, na ravni države je 57 odstotkov.

Otroci so telesno bolj sposobni

Druga skupina kazalnikov zdravja se nanaša na dejavnike tveganja, kjer je pogled na primerjalno tabelo spodbuden, čeprav posamični podatki niso navdušujoči. Telesne sposobnosti osnovnošolcev pri nas so nekoliko nad povprečjem v državi, prekomerno prehranjenih pa je manj, in sicer približno vsak peti osnovnošolec. Na ravni UE jih je še malo manj, na nacionalni ravni pa je prekomerno prehranjen vsak četrti otrok v tej starostni skupini. Po oceni NIJZ je naša občina

med tistimi, ki ima najmanjši delež rednih oziroma občasnih kadilcev, starejših od 15 let, in sicer naj bi jih bilo 15 odstotkov, v Sloveniji pa v povprečju kadi 24 odstotkov ljudi. Tudi za delež občanov, starejših od 15 let z visoko tveganim opijanjem je NIJZ lahko dala samo oceno. V naši občini naj bi jih bilo 34 odstotkov, povprečje v UE je 37, v Sloveniji pa 41 odstotkov.

V tretji skupini kazalnikov so preventivni ukrepi. To sta odzivnost občanov v programu Svit in Zora, ki sta v naši občini bistveno nad povprečjem in med najvišjimi v državi. V prvega, s katerim se odkriva predrakave spremembe in raka na debelem črevesu in danki, se je v opazovanem letu vključilo 76 odstotkov vabljenih, v drugega, kjer gre za zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb materničnega vratu, pa 80 odstotkov. Tretji kazalnik preventive pa je kazalnik mikrobiološke kakovosti pitne vode, ki je v naši občini globoko pod povprečjem. Dosega vsega 36 odstotkov, na ravni države pa 87 odstotkov.

Na bolniški smo bili manj kot deset dni

Četrti sklop kazalnikov meri zdravstveno stanje občanov. V primerjavi s celotno Slovenijo nadpovprečno veliko prebivalcev v naši občini (66 proti 72 odstotkom) svoje zdravje ocenjuje kot dobro. To se odraža tudi v bolniških odsotnostih. V povprečju je bil leta 2015 zaposleni iz naše občine na bolniškem dopustu 9,7 dni, kar

je ena najnižjih vrednosti v državi (13,7). Prav tako smo med najboljšimi v državi po številu primerov bolezni, ki so neposredno pripisljive alkoholu. Takšnih primerov je bilo pri nas 0,9 na 1000 prebivalcev, na območju UE 1,3, v Sloveniji pa dva. Na sto prebivalcev jih 3,8 prejema zdravila zaradi sladkorne bolezni in 21,2 zaradi povišanega krvnega tlaka, kar je prav tako manj kot na širšem Škočjeloškem (4,2), še bolj pa v Sloveniji kot celoti (23,7). Nekoliko manj na ravni države je bilo v opazovanem obdobju v naši občini srčnih kapi (1,4 na tisoč prebivalcev v starostni skupini 35–84 let), več kot polovico manj pa možganskih kapi (1,2 na tisoč prebivalcev med 35 in 84 let). Odkritih pa je bilo nekoliko nadpovprečno število primerov rakavega obolenja (povprečno 5,9 na tisoč prebivalcev v letih 2009–2011). Zdravila zaradi duševnih motenj je prejelo 11,3 oseb na sto prebivalcev, na ravni UE 12,1, v Sloveniji pa 15,5.

Zadnji, peti sklop kazalnikov se nanaša na umrljivost. Ob analiziranju podatkov so na NIJZ poudarili, da zaradi majhnosti opazovane populacije podatki (nanašajo se na povprečje v letih 2011–2013) za našo občino niso zanesljivi. Pa vendar: zaradi bolezni srca in ožilja je umrlo 0,9 na 1000 prebivalcev, podobno kot velja za državo, smrti zaradi raka pa je bilo v naši občini malo manj. Pljučni in na debelem črevesju sta povzročila za petkrat oziroma dvakrat manj smrti kot v povprečju v UE in tudi v Sloveniji, rak na dojki pa je bil v naši občini usoden bolj pogosto. Umrljivost zaradi samomora je bila 30 oseb na 100.000 prebivalcev, na ravni UE 26, na ravni države pa 22.

Milka Bizovičar

RŽV

Končno se izvajajo interventni ukrepi na Borštu

Ministrstvo za okolje in prostor je za interventne ukrepe za sanacijo Boršta končno odobrilo sredstva – 300. 000 evrov. Z deli naj bi končali januarja 2017.

»Interventni drenažni ukrepi so pogoj za zaključek tehničnega pregleda odlagališča Boršt, brez katerega zaprtje ni možno. Ministrstvo za okolje in prostor je 300.000 evrov za izvedbo zagotovilo s prerazporeditvijo sredstev znotraj svojih postavk, pogoj pa je bila tudi sklenitev protokola z Občino Gorenja vas - Poljane, ki je rudniku obveznost plačila nadomestila zaradi omejene rabe prostora odložila do konca tega leta,« je pojasnila direktorica RŽV Hiacinta Klemenčič. »Sredstev za sočasno plačilo obojega ni bilo, zato se poleg ministrstva zahvaljujem tudi gospodu županu za razumevanje, da je izvedba drenažnih ukrepov nujna in možna le s sodelovanjem občine,« je še povedala Klemenčičeva.

Dela izvaja gradbeno podjetje Pavčnik d. o. o. iz Dola pri Hrastniku. Rezultati vrtanja so za zdaj pozitivni, saj vrtnine trenutno odvajajo približno dva litra vode na sekundo. »V želji, da bi projekt zaključili v predvidenem roku, to je do januarja 2017, so aktivno vključeni tudi naš tehnični vodja, nadzornik odlagališč in vzdrževalec, izvajalec pa je uvedel

dodatno izmenjo. Za oceno učinka drenažnih ukrepov bo potreben monitoring vsaj eno hidrološko leto,« je še sporočila Klemenčičeva.

Odzval se je tudi župan Čadež, ki je vesel skupne rešitve: »Pohvalil bi vodstvo RŽV-ja in pristojno Ministrstvo za okolje in prostor, da so našli skupni jezik, predvideli sredstva in pričeli z deli, ki so jih že pred leti predlagali domači strokovnjaki. Prvi rezultati vrtanja v zaledje plazu Boršt so se pokazali kot uspešni in menim, da se s temi posegi lahko upočasnimo hitrost plazjenja hribine.«

P. N. Vrtanje v drenažnem rovu

Iz RŽV še sporočajo, da bo sveta maša za žive in pokojne rudarje ob prazniku sv. Barbare 3. 12. 2016 ob 9.30 na Sv. Urbanu.

Foto: arhiv RŽV

Vaja uspešna, opremljenost sil pomanjkljiva

V petek, 28., in soboto, 29. oktobra, so na Gorenjskem kranjska izpostava Uprave RS za zaščito in reševanje ter 11 gorenjskih občin pripravile 24-urno vajo Ruševina Gorenjska 2016, ki je predpostavljala primer potresa 8. stopnje po evropski potresni lestvici na širšem območju. Sodelovale so tudi tri občine s Škofjeloškega: poleg Škofje Loke in Železnikov tudi naša.

Foto: Vito Debelak

Na desetih različnih deloviščih so sodelovali gasilci, člani jamarskega društva, radioamaterjev, Rdečega križa, prve pomoči, skavti in drugi.

Štab civilne zaščite je bil aktiviran v petek ob 15.30. Dežurstvo štaba je bilo na sedežu v Sokolskem domu v Gorenji vasi tudi v nočnih urah zaradi nevarnosti popotresnih sunkov in morebitnih novih posledic naravne nesreče.

10 vaj s 335 udeleženci

28. 10. ob 17.13, kamnolom Marmor Hotavlje

Zaradi trka v steno je zagorel delovni stroj, na zgornji polici je v globino zdrsnil delavec, v galeriji rova kamnoloma pa se je porušil strop. Šest delavcev kamnoloma je bilo poškodovanih. Skupno število udeležencev: 43.

28. 10. ob 18.55, Zbirni center Todraž

Zagorijo vnetljivi tekoči odpadki, grozi nevarnost izteka strupenih snovi v meteorno kanalizacijo. Huje sta bila poškodovana dva komunalna delavca. Skupno število udeležencev: 19.

28. 10. ob 20.05, avtomobilska nesreča na cesti Sovodenj–Javorjev Dol–Ledine: Voznica zaradi slabe vidljivosti spregleda manjši plaz, zdrsne v bližnji narasli potok. V vozilu sta ostali ukleščeni dve osebi. Skupno število udeležencev: 15.

28. 10. ob 21.01, KGZ Lučine

Delno se **poruši objekt**, v kleti sta ostala ukleščena dva poškodovanca, ki sta bila evakuirana, tretji poškodovanec, ki je v stolpu popravljal sireno, pa je podlegel poškodbam. Skupno število udeležencev: 24.

28. 10. ob 23.03, Stara šola Poljane

Objekt se delno poruši, v zgornjem nadstropju ostane ujeta štiričlanska družina. V

spodnjih prostorih šole se vname požar, oskrba iz hidrantnega omrežja ni mogoča. Obstaja nevarnost porušitve objekta na bližnji poslovni objekt, kjer deluje popoldanska izmena. Poškodovane so tri osebe. Skupno število udeležencev: 34.

29. 10. ob 6.07, upravna stavba RŽV Todraž

Objekt se delno poruši, poškodovana je električna napeljava, v notranjosti objekta se vname požar, zato je prostor močno zadimljen. Poteka reševanje ponesrečenca s strehe objekta s pomočjo vrhne tehnike. Iz objekta je rešenih 15 ponesrečenec, za dva je potreben helikopterski prevoz. Skupno število udeležencev: 75.

29. 10. ob 7.02, Marjančna vila v Javorjah

Objekt se delno poruši, v celoti porušene dostopne stopnice. Dva ponesrečenca sta uspešno rešena iz objekta. Skupno število udeležencev: 16.

29. 10. ob 8.18, Dom pod planino Trebija

V zgornjih nadstropjih je del stavbe poškodovan. V objektu se vnamejo trije požari. Med vajo pride do novega potresnega sunka, pristojna komisija oceni, da se reševanje iz objekta lahko nadaljuje. Iz objekta rešenih šest oseb, eden podleže poškodbam. Skupno število udeležencev: 45.

29. 10. ob 10.00, Stara šola Trata

Poruši se stopnišče, vname se požar v kleti, zato so bile aktivirane tudi enote jamarske reševalne službe. V objektu je ujetih sedem ljudi. Med reševanjem se huje poškoduje prostovoljni gasilec, za katerega je odrejen helikopterski prevoz. Reševanje iz podstrešnega stanovanja poteka z vrhno tehniko čez reko Soro. Med reševanjem pride do novega potresnega sunka, zaradi velike nevarnosti je

odrejen brezpogojni umik, dva ponesrečenca ostaneta v objektu. Sodeluje 39 udeležencev.

29. 10. ob 10.05, Osnovna šola Leskovec

Poruši se streha, v kleti se vname požar, evakuirajo enega ponesrečenca in še šest drugih oseb. Skupno število udeležencev: 23.

Zalog odej in šotorov ni

Skupno je sodelovalo 335 udeležencev, vse ekipe, ki so v sestavi sil za reševanje in nudenje prve pomoči, najbolj številčni so bili gasilci.

Poveljnik Civilne zaščite (CZ) **Pavle Razložnik** je po končani vaji ocenil:

»Vaja je dobro uspela, potrebna pa je tudi za dodatno urjenje sodelujočih sil in medsebojno povezavo. Enote so sicer za tovrstno sodelovanje solidno opremljene, štab pa zalogo odej in šotorov nima, verjetno bi bilo smiselno v prihodnje za to nameniti več sredstev. Ugotavljam pa še, da bi tudi občani morali sami poskrbeti za vsaj nekajdnevno samooskrbo s hrano in pitno vodo v primeru večjih nesreč. V takem primeru je namreč prehodnost v občini onemogočena, dostava hrane in pomoči pa okrnjena. Vsem občanom priporočam, da razmislijo vnaprej in se o tem poučijo. Na tržišču obstaja veliko literature, kako postopati v takih primerih in v okviru (z)možnosti delovati v prvih trenutkih nesreče.«

Povedal je še, da so prav v tej vaji prvič preizkušali delovanje in naloge poverjenikov – predstavnikov lokalnih skupnosti: »V primeru velikih katastrof bi bile namreč poti slabo dostopne ali nedostopne, zato so poverjeniki še kako koristni.«

Gasilci vedno prvi na kraju

Največjo sodelujočo skupino so predstavljali gasilci. Vodja Občinskega gasilskega poveljstva

Primer intervencije v Poljanah

28. oktobra 2016 ponoči se je porušila stara šola v centru Poljan. Ekipa pod vodstvom vodja intervencije Matjaža Rudolfa je odkrila štiri huje poškodovane osebe, aktivirana je bila ekipa prve pomoči občinske Civilne zaščite. Med posredovanjem je prišlo do popotresnega sunka, pri nadaljevanju dela pa je gasilcu na nogo padel tram. Del operativne enote je skrbel za preskrbo z vodo do gasilske cisterne iz bližnje Ločivnice. »Sama vaja je bila izpeljana zelo uspešno in kakšnih večjih pomanjkljivosti, razen pomanjkanja opreme za tehnično reševanje ter opreme za transport in oskrbo poškodovanih oseb, ni bilo opaziti,« je povedal Tomaž Čadež iz PGD Poljane. »Naslednje jutro je operativna enota priskočila na pomoč v Todražu. Del enote je pomagal pri preiskovanju porušenega objekta in iznosu poškodovancev, del pa nudil pomoč na triažnem mestu pri oskrbi rešenih oseb.

Tudi na tej vaji je bilo mogoče opaziti veliko pomanjkanje opreme za oskrbo poškodovancev v primeru masovne nesreče z večjim številom poškodovanih oseb,« je dodal Čadež.

(OGP) in namestnik poveljnika CZ **Roman Kokalj**:

»Sodelovalo je vseh sedem gasilskih enot OGP z enim ali več delovišči. Na vseh deloviščih so naprej posredovali gasilci, kajti tako bi bilo tudi v resnih situacijah. Z delovanjem svojih enot sem bil zelo zadovoljen, lahko bi rekel tudi pozitivno presenečen o načinu izvedbe dodeljenih nalog. Z gotovostjo lahko trdim, da smo še enkrat dokazali, da smo uigrana sila, usposobljena za vse vrste posredovanj in reševanj. Na vaji se je tudi pokazalo, katere sile bi morali gasilci bolj uporabljati pri naših intervencijah, da bi bilo naše delo olajšano. Moram pa tudi poudariti, da sem bil zelo navdušen nad delom jamarških ekip, pokazali so dobro usposobljenost.«

Vaja ni nikoli idealna

Temu je pritrdil tudi dolgoletni jamar, nekdanji predsednik gorenjevaških jamarjev **Branko Mur**. Priznal je, da so vajo vzeli zelo resno, zadolženi so bili za reševanje iz globin in z višin: »Malokrat se takole dela, zato smo se kar dobro pripravili. Ena zahtevnejših akcij je bila v Lučinah, kjer smo reševali ponesrečenca iz precej ozkega prostora. Sicer pa smo ponesrečenca iz Gidorja rešili z vršno tehniko preko Sore, v Marmorju pa s stranske etaže. Sodelovalo nas je sedem jamarjev in s prikazanim smo zadovoljni. Pokazalo se je sicer nekaj pomanjkljivosti, ki bi jih bilo treba odpraviti. Vemo pa, da taka vaja ni nikoli idealna.«

Radioamaterji vadili kar dvojno

Za vzpostavitev radijskih zvez je poskrbel Radioklub Marmor Hotavlje, ki je že ob žledolomu pred dvema letoma opravil veliko vlogo. Predsednik **Dejan Novak** je pojasnil, da so zveze vzpostavili na vseh deloviščih: »Na občini ni nobene infrastrukture za ta namen, zato je bilo potrebno vse vzpostaviti samo za to vajo. Ker je bil potres velikih razsežnosti in je prizadel praktično celo občino ter tudi regijo, smo že v petek aktivirali omrežje ARON na področju občine. V soboto navsezgodaj zjutraj se je pa aktivirala še regijska ekipa S50AKR, ki pa je zaprosila državno ekipo ARON za aktiviranje vseh regijskih ekip v Sloveniji, ki so zbirale podatke o opremljenosti in ljudeh, ki bi lahko prišli pomagat na Gorenjsko. V sklopu te vaje je potekala tudi državna vaja ARON. V nadaljevanju so se vrstili klici o pogrešanih ljudeh, zato so bili ustanovljeni informacijski centri, ki so preko winlinka (elektronska pošta prek radijske postaje) pošiljali sezname pogrešanih ljudi naši ekipi in ta jim je po isti poti odgovarjala nazaj. V vaji smo uporabili tudi APRS, s katerim smo spremljali aktualne vremenske podatke in gibanje občinskega poveljnika.«

Na vseh deloviščih je bila med prvimi poleg gasilcev prisotna ekipa prve pomoči, skavti so pri gorenjevaški šoli postavili šotore za sprejem ponesrečenec, ekipa Rdečega križa pa je poskrbela za topel obrok udeležencev vaje.

V celotni vaji na Gorenjskem je sicer sodelovalo okrog 1500 udeležencev. Vajo so ocenili kot uspešno, a opozorili, da imajo po izvedenem še veliko možnosti za urjenje, učenje in napredovanje.

Kristina Z. Božič in Damjana Peternej

Prejeli smo ...

Razmišljanje ob posegih v naše vode

K temu pisanju me je spodbudil članek v Podblegaških novicah ob otvoritvi novega mostu v Poljanah. Vsekakor je to velika pridobitev za Poljane, vendar sem se ob omembi tlakovanja Ločilnice zgrozil. Ko sem pred pričetkom gradnje obiskal gradbišče, mi je delovodja ob kupu lesa in kolov, omenil tri ali štiri pragove pred in za mostom. Prav razveselil sem se in ugotavljal, da končno nekdo razume naše želje. Po končanju del pa smo ribiči ugotovili, da je ves ta les bil samo za zavarovanje ogromnih skal, ki so jih vložili v strugo. Pred posegom si ob pogledu v strugo vedno videl kakšno postrv. Današnji pogled pa je grozljiv, rib ni več videti.

Dršak po posegu

To je samo en del urejanja Poljanske Sore in pritokov (Hotoveljska grapa, Dršak ...). Ti posegi so nam ribičem nerazumljivi. Vsi vemo, da je na prvem mestu zavarovanje ljudi in njihovega premoženja, vemo pa tudi, da se vse te posege urejati bolj prijazno do vodnega življa. S tem mislim, da se ribam omogoča življenjski prostor – skrivališča, tolmoni, poraščenost obrežja ter prehodnost z nizkimi pragovi brez tlakovanja.

V načrtu je velik poseg – prestavitev Sore v Poljanah, kar pa ribičem ni najbolj všeč. S tem bomo izgubili drstišče rib in povzročili še hitrejšo odtokanje Sore. Ustvarjen bo kanal, v katerem ne bo življenja. Vsi starejši se še spominjamo, kakšna je bila Sora v 50-ih, 60-ih letih. Bila je polna rib, čista, da smo jo lahko pili. Za zavarovanje brežin so kmetje delali lesene pragove – 'šerme'. Tudi vode je bilo vsaj dvakrat toliko kot danes. Vsi vemo, da je odvzem vode velik, tudi podnebne spremembe so k temu pripomogle, prav tako posegi, ki omogočajo hitrejšo odtokanje vode.

Ko sem lansko leto obiskal gradbišče v Hotoveljski grapi in negodoval ob taki ureditvi struge, mi je delovodja dejal, da je na tržišču dovolj rib, da ni potrebno, da so tudi v Hotoveljski grapi. Ostal sem brez besed, saj nisem

mogel verjeti, da nekdo tako razmišlja.

Naša Sora je ena najbogatejših rek z raznovrstnostjo rib v Sloveniji. Vse te ribe so avtohtone in so tu že stoletja. Tako dolgo pa ni sicer lepe sive čaplje, ki je zadnja leta ena večjih sovražnic rib. V našem revirju jih je, po naših ocenah, vsaj 100–120. Ribiči se zavedamo, da na to ne moremo vplivati in se moramo sprijazniti. Lahko pa opozarjamo načrtovalce posegov sprememb v vodotokih, čeprav je naš glas preslišan in pri gradbenikih nastopamo kot tečnobe, ki zahtevamo zanje nerazumljive stvari.

Poljanska Sora je tudi turistično zanimiva za tuje ribiče, ki nas vsako leto v kar velikem številu obiščejo. Se pa že slišijo očitki, da se Sora spreminja v kanal in da je še samo na nekaj mestih naravna.

Mislim, da se tudi naš rojak Ivan Tavčar, strasten lovec in ribič, ki poljansko postrv omenja tudi v Cvetju v jeseni, z marsikaterim posegom ne bi strinjal.

S tem pisanjem sem hotel samo opomniti vse, ki lahko pripomorejo k čim boljšim pogojem za ohranitev naših avtohtonih rib in našega okolja.

Franc Dolenec,
gospodar Ribiške družine Visoko

Hotaveljka v družbi perspektivnih oblikovalcev

Med 18. oktobrom in 18. novembrom je Ljubljana gostila 4. mesec oblikovanja v organizaciji zavoda Big, katerega rdeča nit je bil tokrat kreativni turizem s poudarkom na prepletanju turizma in lesarstva, nadgrajenega z dobrim oblikovanjem. Dogodek se že tradicionalno prične s podelitvijo oblikovalskih nagrad. Med prejemniki nagrad je bila tudi Lucija Potočnik s Hotavelj, študentka Fakultete za dizajn.

Foto: Branko Andel

Lucija Potočnik zanima več smeri oblikovanja, zato upa, da bo lahko vse svoje interese združila v zgodbo.

Začetki njenega ustvarjanja segajo v otroštvo, saj je že takrat rada risala in ustvarjala. Da ji ni bilo dolgčas, so bili dovolj že barve, papir, škarje in lepilo. »Kadar smo doma skupaj kaj ustvarjali, pa tudi če sem samo opazovala, sem najbolj uživala,« se spominja. Veselje do umetnosti se je nadaljevalo tudi skozi osnovno in srednjo šolo, kjer sta bila likovna teorija in umetnostna zgodovina zanj predmeta, ki ju ni nikoli zamudila in se ju je vedno veselila. Odločitev za vpis na Fakulteto za dizajn je bila logična. Na mesecu oblikovanja

je za kolekcijo vzorcev z motivi arhitekturnih elementov Maksa Fabianija prejela nagrado Perspektivni. Gre za zelo pomanjšane, vertikalno in horizontalno zrcaljene fotografije stopnišč, oken, balkonov in celo lastnoročnega podpisa arhitekta Fabianija. Potočnikova je pri oblikovanju kolekcije izhajala iz dejstva, da je bil Fabiani gospod iz premožne družine, doma na Krasu, in zato vzorce aplicirala na steklenice kraškega terana in svilene ženske rute. Žal so pri proizvodnji naleteli na določene omejitve in tako so bili vzorci natisnjeni le na beležnice, mape, svinčnike in lončke.

Nagrajeni izdelek na voljo v knjigarnah in trgovinah s spominki

Izdelki, ki jih je oblikovala Potočnikova, so se na mesecu oblikovanja predstavljali v kolekciji Darilo slovenske arhitekture: Maks Fabiani, ki je nastala ob 150-letnici rojstva arhitekta, urbanista in inovatorja Maksa Fabianija pod vodstvom Centra za arhitekturo, Zavoda za razvoj prostorske arhitekture. Pri kolekciji so sodelovali študentje Fakultete za dizajn, Akademije za likovno umetnost in Naravoslovnotehniške fakultete. »Darila slovenske arhitekture se tako prodajajo v izbranih knjigarnah in trgovinah s spominki po Sloveniji,« pojasnjuje absolventka notranje opreme, ki jo je za nagrado Perspektivni s področja industrijskega oblikovanja nominirala Fakulteta za dizajn. Za nagrado je prejela stol Rex, delo slovenskega arhitekta in industrijskega oblikovalca Nika Kralja. Skupaj s sošolko Anjo Črnič sta prejeli skupno plaketo, saj sta

bili predlagani za isto področje, le predstavljali sta vsaka svoje izdelke.

Zanimanje za več smeri oblikovanja

»Mislim, da je tako zame kot nasploh v oblikovalskem prostoru omenjena nagrada potrditev, da spadam sem in da imam potencial, da mi uspe na tem področju, za kar pa bo potrebno še zelo veliko truda. Ta nagrada mi predstavlja odprta vrata v oblikovalski svet in nenazadnje tudi veliko motivacijo za delo. Zdaj moram znati samo še vstopiti in nadaljevati po pravi poti, ampak najbrž ne bo lahko,« je po prejemu nagrade povedala Lucija, ki jo do zaključka študija loči le še diploma. »Želim si, da diploma ne bo zaključek, temveč šele začetek oblikovanja. Težko se bom odločila zgolj za eno smer, saj je preveč izbire in preveč zanimivih stvari. Zanima me oblikovanje nakita, pohištva, uporabnih predmetov. Navdušujejo me fotografija, arhitektura in dizajn nasploh. Svoje interese bom poskušala združiti v zgodbo, kjer se bom lahko izražala po svoje. Če bom s tem lahko ustvarjala še za druge, bo to sanjski poklic.«

Ogrlica, prvi ustvarjalski izdelek

Potočnikova se je med študijem med drugim predstavila tudi s skupinskimi projekti, npr. na temo 'Art and Design Hotel' na mednarodnem tekmovanju GIDE 2016 v Leedsu v Angliji. S svojimi fotografijami je sodelovala na različnih fotografskih natečajih in prejela nekaj nagrad oziroma priznanj. Najbolj je ponosna na osvojeno tretje mesto in s tem medaljo Fotografske zveze Slovenije na natečaju Pogled 2015. »Preizkusila sem se tudi na slikarskem tečaju, kjer smo s tečajnicami skupaj pripravile razstavo slik. Najraje od vsega pa predstavljam svoj ročno izdelan nakit na katerem od sejmov unikatnih izdelkov. Mislim, da je bila prva ogrlica, ki sem jo izdelala v 5. razredu, tisti moj 'prvi' izdelek, ki je zame pomemben,« se spominja Potočnikova.

Lidija Razložnik

Splošna bolnišnica Jesenice

Vrstomat za krajše čakalne vrste

Splošna bolnišnica Jesenice, ki jo ob težavah pogosto obiščemo tudi prebivalci naše občine, se aktivno vključuje v projekte za izboljšanje dostopnosti do zdravstvenih storitev in skrajševanje čakalnih dob. V bolnišnici je oktobra začel delovati prvi t. i. vrstomat. Od zdaj naprej se pacienti namesto v sprejemni pisarni na pregled oz. preiskavo vpisujejo na vrstomatu.

Vrstomat je nameščen v pritličju upravne stavbe za potrebe tamkajšnjih specialističnih ambulant, namestili pa ga bodo tudi v glavno stavbo bolnišnice. Prve dni je bil na voljo tistim, ki so prišli na preiskavo ali pregled v nevrološko in kirurško specialistično ambulantno, kasneje pa je bil mogoč vpis v vse specialistične ambulante v upravni stavbi (po novem označena s črko E) ter ginekoloških ambulantah (stavba D), nazadnje pa še v ambulantni stavbi (stavba A).

Sistem bodo uporabljali pacienti, ki so naročeni na pregled ali preiskavo in so v bolnišnico že predhodno dostavili veljavno napotnico ter imajo kartico zdravstvenega zavarovanja z veljavnim pregledu v tamkajšnjih ambulantah naročeni na nadaljnji kontrolni pregled ali preiskavo in so prejeli navodilo, naj napotnico ob prihodnjem obisku prinesejo s seboj, prosijo, da napotnico čim prej pošljejo na naslov bolnišnice in nanjo zapišejo

Kako deluje vrstomat?

Pacient kartico zdravstvenega zavarovanja vstavi v vrstomat in prejme listek s podatki o lokaciji ambulate, izvajalcu, predvideni uri pregleda ter vrstnem redu vpisa. Priporočajo, da se pacienti vpisujejo približno 15 minut pred predvidenim terminom. Pri uporabi avtomata bo v prvih mesecih vsem v pomoč osebje bolnišnice.

datum ter uro pregleda. Enako velja v primeru, če se na pregled ali preiskavo naročijo prek elektronskega obrazca na spletni strani bolnišnice. V prihodnje bodo v bolnišnici večino informacij o predvidenem terminu pregleda, preiskave ali posega pacientom posredovali prek sms-obvestil ali po elektronski pošti. Pravilno številko za obveščanje oz. elektronski naslov lahko pripišejo k napotnici ali pa podatke sporočijo osebju bolnišnice na elektronski naslov: spremembe@sb-je.si.

Kristina Z. Božič

Stanonik med najhitrejšimi gasilci na svetu

Uradni sprejem ekipe Job-Dox FCC Team Slovenija se je letos zasluženoma odvijal v Gorenji vasi. Gregorju Stanoniku je na najtežjem gasilskem tekmovanju uspel veliki met in s tem uresničitev cilja – s časom 1:19,78 je zasedel četrto mesto in se tako uvrstil med elito sedmih Zemljanov, ki so v 25-letni zgodovini tekmovanja Firefighter Combat Challenge dosegli rezultat pod minuto in dvajsetimi sekundami. Skupno pa je ekipa osvojila naziv svetovnih podprvakov.

Člani ekipe Job-Dox FCC Team Slovenija so se iz Amerike vrnili kot podprvaki, Stanonik pa se je zavihtel še med sedem najboljših gasilcev na svetu. Na sliki je drugi z leve.

Poleg Gregorja iz PGD Gorenja vas so nastopili še Domen Pavlič (PGD Begunje), Matic Zupan (PGD Moste), Anže Habjan (PGD Podnart) in Sebastjan Vovk (PGD Stara Cerkev).

Svetovno prvenstvo Firefighter Combat Challenge je od 24. do 29. oktobra potekalo v mestu Montgomery v Združenih državah Amerike.

Gasilec po vsem svetu pokazali, od kod so

Sprejem se je pričel z vodnim špalirjem na gorenjevaški obvoznici, nadaljeval pa v Sokolskem domu, kjer je gasilske junake pričakala številčna množica. »Ponavadi je v novembru najbolj pomembna občinska proslava. Letos bo pa najpomembnejši dogodek sprejem naših gasilcev. Iskrene čestitke,« je v svojem nagovoru dejal župan Milan Čadež ter nadaljeval: »Toliko se s športom ukvarjam tudi sam, da vem, kaj pomeni dobro pripraviti mišice, sploh srčno mišico. Fantje dobro vedo, za kaj gre, in dosegati take rezultate na svetovnem nivoju je nekaj posebnega.« Župan upa, da se bodo na peterico gasilcev spomnili tudi na državnem nivoju in jih temu primerno odlikovali.

Čestitkam se je pridružil tudi Ciril Alič, podpredsednik Gasilske zveze Škofja Loka: »Verjetno se nam niti ne sanja, koliko energije in truda je bilo potrebno vložiti, da so dosegli take rezultate. Lahko pa si predstavljamo oziroma si zamišljamo, kaj so ti fantje naredili za našo Slovenijo. V vesoljni Ameriki so predstavili našo slovensko zastavo, našo državo in vrhunske dosežke, ki so vrhunski tako za Slovenijo, Evropo in v gasilstvu tako rekoč za ves svet.«

Poveljnik občinskega gasilskega poveljstva Gorenja vas - Poljane Roman Kokalj je v pismu,

ki ga je zaradi njegove odsotnosti prebral Ciril Alič, zapisal, da se osvojenega uspeha veseli z vsemi tekmovalci, ki so pokazali svetu, kaj zmorejo gasilci tako majhnega naroda, ter poudaril, da se zaveda, da je bilo potrebno mnogo treninga in odrekaj za doseg takega rezultata in da se takšni uspehi ne dogajajo pogosto.

Na progo z odličnim občutkom

»Imel sem jasen cilj, ki sem ga delil tudi z ostalimi, vendar ga nekaj časa pred samim odhodom na svetovno prvenstvo nisem omenjal naglas, saj nisem bil prepričan, če sem tega res

sposoben. A na koncu se je izkazalo, da sem in da so se moje napovedi uresničile,« je po vrnitvi domov povedal Stanonik, ki se je na dan tekme počutil izvrstno. »Dopoldan sem se dvakrat sprehodil po progi. Imel sem res dober občutek, da nekaj bo! Fantje iz ekipe so s tekmo zaključili že nekaj pred mojim nastopom, saj so v kvalifikacijah imeli slabše rezultate. Vedel sem, da je zdaj vse odvisno od mene. Tako umirjen in fokusiran v življenju še nisem bil, kljub temu da sem v glavi imel še vedno jasen cilj. Ob glasnem navijanju kolegov sem kar poletel do cilja,« opisuje dogajanje čez lužo Stanonik. Pravi, da se zadnjih nekaj metrov pred ciljem sploh ne spomni. Šele, ko je prišel k sebi in zbral misli, je dojel, kaj mu je uspelo. Cilj, ki si ga je zadal za to sezono, je bil doseči čas pod minuto in 20 sekundami ter uvrstitev med najboljših deset, kar mu je uspelo: »Na koncu sem presenetil samega sebe – v končni razvrstitvi sem osvojil 4. mesto. Najbolj pomembno od vsega pa je velik delež, ki sem ga prispeval k ekipnemu rezultatu – osvojili smo 2. mesto. Za nameček pa sem postal še svetovni prvak v kategoriji chief.« To je kategorija, v kateri se pomerijo zgolj predsedniki, poveljniki in šefi gasilskih enot. Stanonik je zadnji dve leti v izvrstni formi, kar dokazuje tudi z osvojenimi rezultati: »Uvrstitev med sedem najboljših na svetu mi pomeni res ogromno. Hkrati pa sem sam sebi dokazal, da lahko s trdim delom dosežem marsikaj!«

Poleg odličnega Stanonika so dobre uvrstitve dosegli tudi ostali člani ekipe, in sicer Domen Pavlič 11. mesto, Anže Habjan 16. mesto, Matic Zupan 38. mesto in Sebastjan Vovko 49. mesto. Zadnji dan tekmovanja so se gasilci pomerili še v dvojicah in štafeti. Ekipa je dosegla lepe rezultate: dvojica Habjan/Stanonik 4. mesto, dvojica Zupan/Pavlič 8. mesto, Vovko/Košir pa 13. mesto ter skupno 5. mesto v štafeti.

Lidija Razložnik

Rok Turk do fantastične zmage v skupni razvrstitvi Relija Idrija

Zadnja hitrostna preizkušnja zadnjega letošnjega relija za državno prvenstvo je zadnji oktobrski vikend postregla z razburljivim zaključkom. Rok Turk in Martina Nartnik, ki tekmujeta pod okriljem lučinskega OPV športa, sta po sobotnem odličnem uvodu tudi nedeljski del relija nadaljevala v hitrem tempu, prav tako pa tudi njuni tekmeči. Izjemno majhne razlike med prvimi štirimi posadkami in napeti boji za vodilne pozicije na vseh hitrostnih preizkušnjah, za zaključek pa četverboj za zmago. S četrtega mesta in z zaostankom 8,7 sekunde sta zmago s peugeotom 208 R2 napadla tudi Rok in Martina – na 13,65 kilometrov dolgi zadnji hitrostni preizkušnji Čekovnik sta postavila najhitrejši čas, se zavihtela na prvo mesto in do zmage v skupni razvrstitvi.

»Zmaga na domačem reliju, v domačem kraju in pred domačimi navijači! Vsekakor nekaj nepozabnega!« se je skupaj z ekipo OPV Racing Cars v cilju veselil Rok. Rally je poleg državnega prvenstva štel tudi za prvenstvo FIA centralno evropske

V Idriji sta se Rok Turk in Martina Nartnik veselila skupne zmage.

cone, kjer sta Rok in Martina osvojila naslov prvakov med dirkalniki na sprednji pogon. A s tem razlogov za slavlje še ni bilo konec: z zmago je Martina osvojila tudi naslov slovenske državne prvakinja v skupni razvrstitvi med sovoznici in sovozniki: »Kakšna dirka! Odlično vzdušje in izjemen rezultat, naslov državne prvakinja pa je vsekakor pika na i uspešni sezoni!«

P. N.

»Brez trdega dela ne uspeš v nobenem športu«

Štirinajstletni Marcel Stržinar iz Poljan je v poletni sezoni postal državni prvak v smučarskih skokih v kategoriji dečkov do 15 let. Čestitke ob osvojenem naslovu mu je nedavno izrekel tudi župan Milan Čadež, mi pa smo mu zastavili nekaj vprašanj o zanj najpomembnejših dosežkih, usklajevanju treningov in šolskih obveznostih, vzorniku in načrtih za prihodnost.

Foto: arhiv Marcela Stržinarja

Marcel si želi, da bi nekoč tekmoval tudi v svetovnem pokalu.

Zdaj je že nekaj časa od osvojitve naslova državnega prvaka in se je vznemirjenje že malo poleгло. Kako zdaj gledaš na osvojenost?

Res je že nekaj časa od osvojitve naslova, vesel sem, da sem poletno sezono tako uspešno zaključil. Vsak nov dober dosežek mi da nov zagon in motivacijo za naprej. Časa za počitek ni, treba se je pripraviti na novo, tokrat zimsko sezono, zato vsak dan pridno treniram.

Na katere svoje dosežke, tako v smučarskih skokih kot tudi sicer, si še ponosen?

Ponosen sem na vse dobre rezultate. Naj omenim svojo prvo zmago na tekmovanju Skoči z nami leta 2009. Takrat sem z zmago v Planico popeljal cel razred na ogled tekme in se prvič v živo srečal z nekaterimi odličnimi skakalci. Zame je bilo to prav posebno doživetje. Ponosen sem tudi na letošnje državno prvenstvo pri mladincih do 16 let, kjer sem osvojil 3. mesto. V letošnjem letu sem prišel skozi kvalifikacije in se nato pomeril na FIS mladinskem pokalu v Hintezartnu (Nemčija), kjer sem osvojil 9. mesto. To je bila zame posebna in dobra izkušnja.

Kdo je tvoj vzornik in zakaj?

Prav gotovo mi je vzornik Peter Prevc, zato ker je preprost in skromen. Njegovi skoki pa so nasploh zelo dovršeni.

Si že od nekdaj smučarski skakalec ali si pred tem treniral še kaj drugega?

Ne, nisem. Eno sezono sem hodil v Smučarsko šolo Poljane, da sem osvojil osnovno znanje smučanja.

Kako pa se je začelo? Kdo te je navdušil za ta šport?

V šoli smo dobili letake za vpis na skoke, takoj sem se navdušil nad tem. Starša sem prepričal, da me peljeta v Žiri, čeprav takrat nad mojo idejo nista bila ravno navdušena, a sem vseeno zmagal jaz.

Koliko časa tedensko ti vzamejo treningi in kako vse to usklajuješ s šolskimi obveznostmi?

Treniram štiri- do petkrat tedensko po dve uri, sobote in nedelje pa imamo v času sezone tekme. Za zdaj v šoli nimam težav, saj se glede spraševanja dogovorim z učitelji. Seveda pa brez trdega dela ne gre.

Če se ne motim, se zdaj odločaš o nadaljevanju šolanja. Kam te vleče, kaj bi rad postal?

Trenutno se vidim povsem v športu, zato je tudi moja odločitev, da grem naprej v športni oddelek na Ekonomsko gimnazijo Franceta Prešerna v Kranj, kjer bom lahko lažje treniral še naprej. Kam pa po končani gimnaziji, pa imam še nekaj časa, da se odločim.

Smučarski skoki so predvsem zaradi uspehov naših orlov v zadnjih letih postali priljubljen šport mladih. Kaj bi jim svetoval, kaj je pomembno za to, da v tem športu uspeš?

Najprej te mora ta šport res veseliti, predvsem pa te ne sme biti strah. Nekaj je tudi talenta, vse drugo pa so disciplina in redni treningi. Brez trdega dela pa ne uspeš v nobenem športu.

Kakšni so tvoji cilji za naprej v smučarskih skokih?

Uf, to je težko vprašanje. Zagotovo najprej dobri rezultati tudi v zimski sezoni. Moja največja želja pa je, da bi bil res uspešen in bi v prihodnosti nastopal v svetovnem pokalu.

Hvala in veliko uspehov želimo.

Tina Dolenc

Downhillovec Matic Kokelj

Trenira na progah, ki jih je zasnoval sam

Matic Kokelj iz Kopačnice že tretje leto vozi downhill. Letošnja sezona je bila zanj zelo uspešna, saj si je tako na tekmi v Sorici kot v Mariboru privozil prvo mesto. Na državnem prvenstvu v Kranjski Gori je osvojil naslov državnega podprvaka ter skupno zmago po točkovanju med mlajšimi mladinci (kategorija U17).

Downhill je spust z gorskim kolesom po strmem terenu, ki lahko poteka po gozdu, travnikih, opuščenih gorskih cestah ... Podlaga mora biti čim bolj naravna, na poti pa morajo biti manjše ali večje ovire, kot so korenine, kamenje, naravne skalnice, ostri ovinki, ki jih mora kolesar premagati, da uspešno prevozi progo. Matic Kokelj, član kolesarskega kluba Wolf racing team, je najbolj ponosen na osvojeno prvo mesto v Mariboru, saj je to proga, kjer so še nedavno potekala tekmovanja za svetovni pokal. »Zdaj tekmovanje za svetovni pokal pri nas ne prirejajo več, tu je le še nekaj skromnejših, večina tekmovanj pa se odvija v tujini,« pojasnjuje dijak Srednje šole za strojništvo Škofja Loka. Trenira skoraj vsak dan, če ne na kolesu pa dela na moči in vzdržljivosti. Zaradi treningov in tekmovanj ob petkih pogosto manjka v šoli, a zamujeno brez težav nadoknadi. »Treniram na progah, ki sem jih za domačo hišo

in pod Makovicami zgradil skupaj s prijatelji iz Kopačnice. Včasih pa tudi v katerem izmed bližnjih bike parkov,« še pojasnjuje. Za omenjeni šport se je navdušil ob gledanju drugih, ki so se s tem že ukvarjali. Oprema, ki jo potrebuje, da lahko trenira in tekmuje, je integralna zaščitna čelada, zaščitne rokavice, zaščita za hrbtenico, komolce, ramena in kolena ter seveda kolo, ki je narejeno prav za spust, tj. polnovzmeteno kolo z nekaj milimetri več hoda kot kolo za prosti čas. Sicer si želi še naprej tekmovati, prihodnje leto se namerava udeležiti vseh tekem slovenskega in kakšne tekme evropskega pokala, dosegati dobre rezultate in nenazadnje tudi uživati v tem športu. Tekmovanja se vsako leto pričnejo spomladi, predvidoma aprila, a do takrat Kokelj ne bo počival, pač pa bo čas preživel v fitnesu, hribih in čim več na kolesu.

Lidija Razložnik

Foto: Klemen Humar

Za 16-letnim Matcem Kokeljem je uspešna sezona downhilla.

Žak Oblak, državni prvak v motokrosu

V novo sezono z novimi izzivi

Devetletni Žak Oblak z Dolenje Dobrave je po osvojitvi naslova državnega prvaka v motokrosu v kategoriji MX 50 Junior v začetku oktobra imel nekaj odmora pred začetkom novih treningov – predvsem zato, ker je čakal nov motor. Prihodnjo sezono bo namreč tekmoval v višji kategoriji do 12 let z močnejšim, 65-kubičnim motorjem KTM, z menjalnikom na prestavi, ne več avtomatskim.

Foto: Robi Oblak

Žak na zadnji tekmi v Brežicah. Številko 122 je dobil po naključju, saj je oče Robi v super motu tekmoval s številko 22. Ker pa je bila ta pri vpisu Žaka v register motošportnikov že zasedena, so izbrali 122.

Navdušenje ob osvojitvi naslova, sprejemu pri županu Milanu Čadežu ter vprašanjih navijačev in sošolcev v šoli se je že nekoliko pomirilo. Prav tako tudi vznemirjenje po slikanju s svojim velikim vzornikom Timom Gajserjem po koncu predzadnje tekme, ko je že imel v žepu naslov prvaka. Še povsem sveži pa so občutki, ko sta z Gajserjem nedavno ponovno stala skupaj na odru Noči prvakov, ko so najboljšim v motošportu v sezoni 2016 slovesno podelili priznanja.

Na motor prvič pri treh letih in pol

Žak se je na motor prvič usedel pri treh letih

in pol, nato pa se je ljubezen do motorjev in motokrosa le še stopnjevala. Tudi oče Robi je pred časom tekmoval v super motu, a so mu nadaljnjo pot v motošportu preprečile poškodbe. Žak trenira na različnih progah po Sloveniji, od Žirov do Brnika, Maribora in Bele krajine, kamor se z očetom odpravita enkrat- do dvakrat tedensko. Sicer pa veliko časa preživi na kolesu in rolerjih ter si tako nabira potrebno kondicijo in uri koordinacijo pri skokih. Pozimi se ob primernem vremenu skupaj z mamo in bratcem Nikom zapeljejo tudi na proge na Hrvaško ali v Italijo. To je pogosto odvisno tudi od stroškov, ki

poleg nakupa motorja in drage zaščitne opreme zajemajo tudi vzdrževanje in popravilo motorja, potne stroške in prijavnino. Vse to je zdaj na plečih staršev, saj Žak še nima sponzorjev.

Odločilnih deset minut plus dva kroga

Treningi se običajno začnejo z ogrevanjem in nato približno desetminutno vožnjo po progi. Med odmori z očetom analizirata vožnjo, skoke in dosežen čas. Vse skupaj ponovita štiri- do petkrat, potem pa je, kot pravita, zaradi utrujenosti trening bolje zaključiti, da ne pride do neželenih poškodb. V tekmovalnem dnevu sicer potekajo tri vožnje: kvalifikacije za razvrstitev na štartno rampo in nato še dve vožnji, vsakič deset minut vožnje plus dva kroga. Seštevek točk obeh voženj določi zmagovalca. Žak je v minuli sezoni kar na desetih tekmah od enajstih stal na zmagovalnem odru: trikrat na 3. mestu, trikrat na 2. mestu in štirikrat na zmagovalnem.

Sezono začenja

na 65-kubičnem motorju

Z začetkom nove sezone, ki traja od aprila do oktobra, s premorom julija in v začetku avgusta, bo Žak začel tekmovali v višji kategoriji. V tej so tekmovalci stari od 9 do 12 let in vozijo 65-kubične motorje. To je največji preskok, saj se morajo tekmovalci privaditi na motor s prestavami. Robi Oblak zato pravi, da bo odločitev, na katerih tekmovanjih bo Žak nastopil v tej sezoni, odvisna predvsem od tega, kako dobro bo osvojil novi motor. Žak, ki je član Moto kluba Jernejles iz Žirov, se z družino zahvaljuje za vso podporo klubu, Občini Gorenja vas - Poljane in navijačem ter obljublja, da bo s svojim vožnjami razveseljeval še naprej.

Tina Dolenc

TD Gorenja vas

Zabava za otroke na noč čarovnic

Noč čarovnic (ali Halloween po angleško) večina pozna kot večer pred vsemi svetimi in ga slavijo predvsem v angleško govorečih državah. Tudi njegovo temno zgodovino, ki izhaja še iz časov Kelto, poznamo. Naše društvo je zabavo za najmlajše pripravilo 29. oktobra v D Baru.

Odločili smo se, da bo to dan, ko se bodo otroci zabavali, ustvarjali in se našemili. Mogoče tako spet v Gorenji vasi obudimo prireditve ob nam pomembnem prazniku maškar – maškaradno parado.

Tako smo v soboto ustvarjali veliki in mali – delali smo duhce, okostnjake in netopirčke ter vrečke, v katerih so otroci izdelke odnesli domov.

Otroci so si ogledali lutkovno predstavo, ki sta jo izvedla Peter in Tina Mlinar Rozinger.

Vsak otrok si je izbral svojo bučo, ki jo je s pomočjo odraslih izpraznil, očistil in nato nanjo vrezal motiv. Poskrbljeno je bilo za tematsko poslikavo obraza, ob tem pa smo tudi zaplesali.

Skupaj pa smo se posladkali še s kolački, pečenim kostanjem, bučno juho.

Predsednica Turističnega društva Gorenja vas ob tej priložnosti zahvaljuje Duški Rozinger za izposojajo prostorov D Bara, Vidu Pustavru in Luku Prezljju za pomoč predvsem pri bučah in idejah ter vsem članom društva za vso pomoč pri organizaciji, delu in predvsem za dobro voljo – ne samo na ta dan, ampak pri vseh prireditvah in dogodkih, ki so bili in še bodo.

Lea Bašelj, Predsednica TD Gorenja vas

Čarovniška utrdba na Golem vrhu

Podzemni rovi Rupnikove linije so 31. oktobra letos že tretjič zapored postali zatočišče za vse čarovnice in druge čarobne prebivalce naših krajev. Obiskovalce dogodka, ki je ponovno potekal pod okriljem KUD Zala Lučine, je pričakal čarovnik Jole Cole, nato pa so dogajanje prevzele mlade čarovnice s predstavo Cipe-Copre. Otroci so se lahko sprehodili po 'strašnih' rovih, pozdravili okostnjaka in se posladkali s sladkorno peno.

Vsem se zahvaljujemo za množičen obisk in obljubljam še bolj čarobno noč čarovnic v letu 2017.

KUD Zala Lučine

Foto: arhiv TD Gorenja vas

Foto: Maja Čadež

Tokrat z utrinki prijetno tople jeseni

Po še precej poletnem septembru smo vendarle pričakali pravo jesen. Ker nas slabše vreme in krajši dan silita v to, da dlje časa preživimo v notranjih prostorih, se moramo znajti na vse možne načine in si krajšati čas. Zato tudi v šoli ni manjkalo najrazličnejših aktivnosti.

vsak mali pohodnik je imel odraslega spremljevalca. Vseh nas je bilo 29 planincev.

Na šoli poteka tudi kolesarski krožek, četudi ta nima določenega dneva in ure. Učiteljici obvestiva učence dan preden se odpravimo na kolesarjenje. Zaradi zasedenosti učencev je zelo težko dobiti tak termin, ko bi lahko šli vsi tisti, ki si želijo skupnega doživetja. Poleg tega

5. oktobra smo se odpravili na jesenski pohod s planinci razredne stopnje. Napovedano je bilo sicer lepo vreme, a so že zjutraj začele padati prve nežne kaplje dežja. Rekli smo, da nismo iz 'cukra', zato pohoda nismo odpovedali. Zbrali smo se pred šolo in se najprej odpravili proti Mihevku, na Vovšovcov grič in naprej proti Jermanci. Tam so nas lepo sprejeli, odraslim ponudili nekaj proti prehladu, otroci pa so imeli polne nahrbtnike pijače in sendvičev. Pot smo nadaljevali proti Karlovskemu mlinu, kjer nas je čakalo pecivo. Okrog in okrog pa je lepo dišalo po osjih gnezdih, ki pa jih nismo dobili, ker smo bili malce prezgodaj v mlinu. Hvala Jerneju in Mariji za pogostitev. Mudilo se nam je v dolino, ker so starši že čakali. Ustavili smo se še pri kobilu Malini, nato pa hitro odšli do šole. Skoraj

je potrebno iskati ugodno vreme. No, lepega oktobrkega popoldneva smo se odpravili do Visokega. Bilo je malo udeležencev, a imeli smo se odlično. Vrnili smo se po kolovozni poti čez Blata do trgovine, kjer nas je čakalo sladko presenečenje.

Prelevili smo se v podjetnike in gasilce

6. oktobra je na naši šoli namesto razrednih ur potekala predstavitev podjetniškega krožka. Podjetniški krožek je predstavila Lucija Kavčič, pomagala pa ji je tudi njena mlajša sestra. Povedali smo, kakšen mora biti dober podjetnik. Nekaj učencev pa se je prelevilo v direktorje znanih znamk, ki so poskušali narediti čim boljšo promocijo zanje. Za konec pa sta gostji pokazali še, kakšni so bili znaki tovarn včasih in kakšni so danes.

14. oktobra so se na našo šolo prišli predstaviti gasilci iz Gorenje vasi in Trebije. V sklopu oktobra, meseca požarne varnosti, so nam želeli od blizu pokazati svojo tehniko in delo. Najprej so prikazali, kako pogasiti manjši požar doma ter kako je pomembno, da imamo uporaben gasilni aparat. Na naslednji postaji smo lahko videli, kako rešujejo, če je pri nesreči poškodovanec ujet v avtomobilu. Nazadnje so nam pokazali še notranjost gasilskega avtomobila in odgovorili na naša vprašanja. Kdor je hotel, je lahko tudi poskusil gasiti s cevjo. Dogodek je bil v obojestransko zadovoljstvo, da pa bi pri gasilcih vzbudili še boljši vtis in jim dali popotnico za ponoven obisk naslednje leto, so jim naše kuharice pripravile slastno malico.

Še o izkupičkih tekmovanjih

Naši učenci so se udeležili ljubljanskega maratona. Na njem je sodelovalo 30 učencev (učenci izbirnega predmeta šport za zdravje ter ostali posamezniki). Najboljše rezultate sta dosegla Janez Stržinar (23. mesto) in Manca Košir (30. mesto). Ekipno so učenci dosegli 14. mesto.

Ves čas se odvijajo tudi najrazličnejša tekmovanja iz znanj in nekatera že potekajo na državnem nivoju. Za prvo zlato priznanje letos je zaslužna Sara Buh, ki ga je osvojila na tekmovanju iz logike, ki je potekalo v Škofji Loki 22. oktobra. Nadejamo se nadaljnjih lovorik in obljubljam, da bomo tudi v decembrski številki poročali o trofejah iz plemenitih kovin.

Pripravili učitelji in učenci novinarskega krožka.

Iz OŠ Lučine

Družinski pohod in evakuacija

Pretekli so že skoraj trije meseci pouka in v Lučinah smo v tem času poleg pouka in rednih šolskih dejavnosti izpeljali še vrsto drugih aktivnosti. Letos našo šolo obiskuje 42 učencev, kar pomeni, da je po več kot dvajsetih letih število učencev višje od 40, med njimi je 11 prvošolcev.

Četrtošolci so uživali v šoli v naravi na Debelem Rtiču, drugošolci na Medvedjem Brdu. Petošolci so si že ogledali nekaj lepote alpskega sveta, na športnem dnevu na Vrhu Svetih Treh Kraljev smo se srečali s še šestimi podružničnimi šolami.

Nadaljujemo pa tradicijo skupnih pohodov s starši, starimi starši, brati, sestrami naših učencev. Letošnja delovna sobota v oktobru nam je bila tudi vremensko naklonjena. Več kot 90 se nas je najprej zbralo pred šolo, kjer smo dobili malico in navodila pohoda. Osebnih avtomobilov smo parkirali pri Brodarju, nato pa smo jo peš mahnili proti prvemu postanku, cerkvi svetega Urbana. Pot smo nadaljevali proti Bačnam in Vinharjam. Pri Ljubici je sledila zaslužena malica. Dovolj časa je bilo za druženje, klepet in seveda najbolj težko pričakovane družabne igre. Katera družina se bo najprej sestavila, kdo bo najhitreje znal obesiti nogavičke, kako dva hodita s tremi nogami, kdo bo v vlečenju vrvi močnejši, je le nekaj družabnih iger, v katerih so poleg učencev sodelovali tudi starši.

Biti gasilec – velika vrednota

V oktobru – mesecu požarne varnosti – smo izpeljali evakuacijo. Kmalu po pol deveti se je zaslislal žvižg piščalke in to je pomenilo, da moramo vrtec in šolo čim prej in čim bolj varno izprazniti. Posamezne naloge smo si zaposlene predhodno razdelile in jih usklajeno izvedle. Otroci in učenci so upoštevali navodila. Niso

bili panični, čeprav je kakšna solzica tudi splozela po ličkih. Pri evakuaciji so nam pomagali gasilci iz Lučin, med njimi tri gasilke. Reševali so učence, ki so se med evakuacijo 'izgubili' in jih varno pripeljali na zbirno mesto. Tudi požar v kuhinji je bil uspešno 'pogašen'. Gasilci so nam v nadaljevanju še razkazali orodjarno, delovanje tovarnjaka in rokovanje z opremo v njem. Preizkusili smo se tudi v gašenju z vodo. Strinjali smo se, da je zaradi pomoči najbolj potrebnim biti gasilec velika vrednota.

Veliko dela nas pa čaka še tudi v prihajajočih tednih in mesecih.

Martina Jelovčan

Na delovno soboto smo se z našimi družinskimi člani družili na pohodu.

Foto: Tina Krek

Tekmujemo, da napredujemo

V oktobru, novembru in začetku decembra se v šoli odvija veliko različnih tekmovanj – od tekmovanj iz znanja do športnih preizkušenj. Navadno se učenci najprej pomerijo na šolski ravni, najboljši pa se uvrstijo še naprej – na območna in kasneje lahko še na državna tekmovanja.

Naj jih naštejemo nekaj: tekmovanje iz znanja o sladkorni bolezni, iz biologije, kemije, logike, astronomije, razvedrilne matematike, tekmovanje Bober, tekmovanje Matemčec, tekmovanje iz angleščine, nemščine, zgodovine, tekmovanje iz slovenščine za Cankarjevo priznanje ... Tudi športnih tekmovanj je kar nekaj: tekmovanje v krosu, atletiki, orientacijskem teku.

Pohvalimo lahko prav vse učence, ki se odločijo sodelovati na katerem koli tekmovanju, saj s tem pokažejo, da želijo preizkusiti svoje zmožnosti in tudi napredovati. Tokrat izpostavljamo tiste, ki so doslej dosegli najboljše rezultate.

Na državno tekmovanje iz logike se je uvrstilo pet učencev od 7. do 9. razreda: Taja Rupar, Tadej Habjan, Jernej Oblak, Jedrt Šinkovec in Marija Omejc. Jernej Oblak je prejel srebrno priznanje, Marija Omejc in Jedrt Šinkovec pa zlato priznanje.

Na šolskem tekmovanju iz angleščine za 8. razred se je najbolje odrezal Jernej Oblak, ki se je tako uvrstil na državno tekmovanje.

Športno – tudi z babicami in dedki

Na medobčinskem tekmovanju v krosu so prva mesta vsak v svoji starostni kategoriji dosegli Tinkara Krek, Petra Omejc in Aljaž Luznar, Tadeja Jesenko je dosegla 2. mesto, Maja Peterlelj 3. mesto in Lena Grebenc 4. mesto.

Na državnem tekmovanju v orientacijskem teku je bila med učenkami posamično najbolj

uspešna Jedrt Šinkovec, ki je zasedla odlično 3. mesto, z 10. mestom ji je sledila Katja Štravs.

Učenci so se tudi zaradi športne smole posamično letos odrezali malo slabše, dosegli pa so dobre ekipne rezultate.

Ekipni rezultati po šolah so sledeči: v kategoriji C so učenci zasedli odlično 2. mesto, takoj za domačini, učenke pa 4. mesto. V kategoriji B pa so bile učenke uvrščene na 3. mesto, učenci pa na 11. mesto.

V tednu medgeneracijskega gibanja in druženja je zaživela simbioza giba. Učenci šolske skupnosti so za dedke, babice in vnučke pripravili druženje na orientacijskem teku, krožno vadbo, tekmovalne igre in dejavnosti 'brain gym'.

Učenci 3. in 4. razreda pa so se z razredničarkami odločili, da k uri športa povabijo svoje dedke in babice in preživijo čas skupaj in razgibano. Tako so se pri urah športa preizkusili v vajah razgibanja, vadbi po postajah in tekmovalnih igrah.

Še nešportne dejavnosti ...

Seveda pa se je dogajalo tudi marsikaj »nešportnega«. O tem tokrat bolj na kratko.

Sedmošolci so v okviru projekta Rastem s knjigo spoznavali škofjeloške znamenitosti ter Knjižnico Ivana Tavčarja Škofja Loka.

Učenci od 6. do 9. razreda so imeli skupni kulturni dan. V dvorani DPD Svoboda Žiri jim je domača gledališka skupina imenitno zaigrala predstavo Lumpacij Vagabundus.

Orientacija – Jedrt Šinkovec na stopničkah

Učenci, ki obiskujejo izbirni predmet gledališki klub, so del dneva prebili v zakulisju Prešernovega gledališča Kranj.

Četrtošolci so na zanimiv in zelo praktičen način spoznavali čutila.

Učenci prvega triletja so se na tehniškem dnevu poglobili v umetnost šivanja. Končni izdelek prvošolcev in tretješolcev so bile lutke mačka Murija, drugošolci pa so sešili sovce.

Učenci 8. razreda so se spoznali z načini konzerviranja hrane, to pa so jim najbolj prikazali tam, kjer se s tem ukvarjajo – na kmetiji Lojz, na kmetiji Matic ter v Karlovskem mlinu.

S hrano je povezan tudi celoletni projekt Shema šolskega sadja in zelenjave, s katerim nadaljujemo tudi v tem šolskem letu. Šola deli sadje in zelenjavo kot dodatni obrok poleg redne šolske prehrane ob četrtkih. Sadej imajo učenci zelo radi, zelenjavo pa manj.

Da si bodo učenci pridobili še več znanja o sadju in zelenjavi, bodo v tem šolskem letu prebirali pravljice in pripovedke o sadju in zelenjavi na oddelčnih skupnostih ter sestavljali pesmice, uganke in pregovore o sadju in zelenjavi.

Bernarda Pintar

Povezovanje skozi knjigo

Poljane imajo srce

Da imajo poljanski ljudje dobro in radodarno srce, so dokazali že večkrat. Ponovno pa se je to pokazalo pri projektu Slovenija ima srce, v katerem je uspešno poljansko podjetje Polycom učencem OŠ Poljane podarilo 100 knjig z naslovom Zgodba o knjigi.

Avtor knjige je Anej Sam, ki je obenem tudi predsednik društva Jasa, društva, ki nam je omogočilo sodelovanje v projektu, in društva, ki o svojem literarnem delu na spletni strani zapiše tako:

»Dobro je brati dobre knjige. V njih, v dobrih knjigah, je zapisano tisto, kar resnično potrebujemo: Kako in zakaj je nastala knjiga, zakaj smo vsi na tem svetu pravzaprav skupaj, kako je to z živalcami in rastlinami, kako naj svet postane lepši; v dobrih knjigah je zapisano vse o ljubezni, o vzgoji, o enosti z naravo, o oblačenju in o lepoti, o laži, o modrosti, o nežnosti, o otrocih in odraslih, zakaj smo na tem svetu ter kaj bo s knjigo ... S posrečenim povezovalnim besedilom je avtor v to imenitno knjigo za otroke vgradil najlepše misli v zgodovini otroške literature – dojemljive so tudi

najmlajšim – od Ezopa do Svetlane Makarovič. In ta samosvoja knjiga je že močno zaživela v vrtcih in šolah. Knjiga za ustvarjanje in krepitev bralnih navad« (<http://www.onezimosvet.si/zgodba-o-knjigi>).

Knjiga privablja bralca tudi s svojimi živahnimi ilustracijami, ki so delo naše sovaščanke Maje Šubic in Gorazda Vahna.

Osrednji junaki zgodbe so torej ustvarjalci knjige in vodstvo podjetja Polycom. Lahko pa trdimo, da so junaki celotnega projekta tudi učenci naše šole, ki so pripomogli k uspešno izvedeni prireditvi ob koncu omenjenega projekta.

Besede o knjigah in branju so tekle v sredo, 26. oktobra. Poleg recitiranja in deklamiranja pesmi in zgodb ter strumnega povezovanja programa v izvedbi Tie in Lene so se z ubra-

nimi pesmimi predstavili tudi učenci 3., 4. in 5. razreda, ki obiskujejo otroški pevski zbor. Nekaj učenek je opozorilo tudi na visoko vrednost zaigranih vlog, ko je pod taktirko njihove mentorice zaživela lutkovna predstava Živa hiša učenosti. Prireditve so se v večini udeležili vsi učenci iz oddelkov podaljšanega bivanja, ki so bili v največji meri del Zgodbe o knjigi, razveselili pa smo se tudi treh predstavnikov podjetja Polycom. Predstavnica Renata Stanonik nam je ob koncu prireditve namenila nekaj prijaznih besed ter nam še enkrat simbolno podarila vse knjige.

Razšli smo se torej vsak s svojo novo Zgodbo o knjigi in srčevo kazalko, ki je nastala v podaljšanem bivanju, nismo pa si pozabili ogledati niti razstave knjig in izdelkov v zvezi z branjem na zunanjem hodniku.

Zgodba o knjigi je del knjižne zbirke Onežimo svet, zato upamo, da je naša prireditev doprinesla kanček nežnosti v smislu odnosov do soljudi. Morda pa tudi do knjig samih.

Damjana Bonča

»Moraš verjeti, da zmoreš!«

Urška Juhant iz Brebovnice je spomladi kot zlata maturantka zaključila štiriletno izobraževanje na Srednji šoli za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo ter si pridobila naziv kozmetični tehnik. Študij nadaljuje na Višji strokovni šoli za gostinstvo in turizem Bled, smer wellness. Kozmetika je področje, ki jo zanima, in tudi poklic, ki si ga v prihodnosti želi opravljati.

Na maturi je dosegla 22 od 23 možnih točk. Posebnih priprav ni imela, časovno se je učila skoraj enako kot prej, le bolj obsežnim in zahtevnejšim predmetom je namenila več časa in z učenjem pričela nekoliko prej. »Naredila sem si urnik, ki sem ga sicer vmes nekoliko priredila, a sem ga kljub temu v veliki meri upoštevala,« priporoča Juhantova in prizna: »Posebne priprave so imeli predvsem moji domači in fant Štefan, saj so se morali pripraviti na mesec, ko sem se samo učila in vmes nergala, kako težko mi je. Mislim, da je bilo zanje v resnici težje kot zame, a na koncu smo vsi zmogli.« Poleg obveznih maturitetnih predmetov, tj. slovenski jezik ter strokovnih predmetov – splošna kozmetologija, kozmetični izdelki, somatologija in koža ter kožne bolezni, kozmetična storitev in zagovor – je kot izbirni predmet izbrala angleški jezik. Kot pravi, je bil to edini predmet, ki se ga je na maturi veselila, zanj je namreč porabila najmanj časa za učenje. Prav nasprotno pa je bilo pri strokovnem predmetu, ki je izjemno obsežen, saj obsega celotno teorijo kozmetike. »Najtežje in najbolj mučne za učenje so mi bile kožne bolezni. Praksa in teorija se močno prepletata in neke večje razlike ni – če smo prakso opravljali v šoli, smo jo izvajali na sošolkah oziroma prijateljicah, in tu je vse precej lažje. Ko prideš v pravi kozmetični salon, kjer svojih strank ne poznaš, je odnos drugačen in ti

vse, kar se naučiš v šoli o odnosu, ne pomaga kaj dosti,« je pojasnila Juhantova, ki meni, da bi bilo dobrodošlo, da bi tovrstne šole v svoj program vključile več prakse v zunanjih kozmetičnih salonih, saj bi s tem dijaki pridobili (še) več znanja in izkušenj. Da bo zlata maturantka, ni pričakovala: »To so pričakovali vsi okrog mene – družina, fant, prijateljice, sošolke in celo nekateri profesorji. Naziv zlate maturantke mi pravzaprav ne pomeni veliko – je zgolj pokazatelj trdega dela, ki me opominja, da moram verjeti vase, si zaupati in verjeti, da zmorem več, kot mislim.«

Zmaga na literarnem natečaju

Med šolanjem je imela priložnost oditi na enomesečno praktično usposabljanje na Finsko. »Ta izkušnja je bila ena najbolj nepozabnih in najbolj poučnih, saj sem od nje res veliko odnesla. Delila sem jo z mojo najboljšo prijateljico Kajo in zato je bilo vse skupaj še toliko slajše,« je povedala. Udeležila se je tudi nekaterih tekmovanj in osvojila dve bronasti priznanji na matematičnem kenguriju, po eno bronasto na tekmovanju iz angleškega jezika poliglot in na tekmovanju iz slovenščine za Cankarjevo priznanje. Med drugim se je udeležila tudi tekmovanja Mladi podjetnik in sodelovala v projektu Slovenski učni krogi. Za največji uspeh si šteje zmago na literarnem natečaju Obrazi miru – Jaz na svetovnem spletu, ki

Foto: Matevž Juhant

ga je v šolskem letu 2014/2015 razpisal Slovenski center PEN. »Del nagrade sta bila tudi podelitev in kosilo na Bledu, kjer sem srečala ogromno pisateljev in pesnikov iz vsega sveta in se z njimi tudi pogovarjala. Bil je res poseben dan,« se spominja. Poleg šole je približno osem let obiskovala glasbeno šolo, kjer se je učila igranja na kitaro. V tretjem letniku je kitaro zamenjala za tečaj francoščine in vozniški izpit. Danes kitaro igra sama, s pomočjo akordov, ki jih najde na spletu.

Srednješolska leta ji bodo nedvomno ostala v lepem spominu. Spomini bodo povezani z njenimi tremi najboljšimi prijateljicami, s katerimi so doživele veliko lepih in tudi malo manj lepih trenutkov. »To so bila najlepša štiri leta, preživeta z mojimi puncami in fantom, ki jih ne bom nikoli pozabila,« je še povedala Urška Juhant, ki je poletje preživela na morju, s prijatelji ter delovno kot dostavljavka hrane v družinskem podjetju. S fantom pa sta konec avgusta za nekaj dni obiskala tudi London.

Lidija Razložnik

Jesenske počitnice na OŠ Gorenja vas

Že drugič so jih preživeli ob intenzivni košarki

V času jesenskih počitnic, med 2. in 4. novembrom, je Košarkarski klub (KK) Gorenja vas v sodelovanju z OŠ Ivana Tavčarja pripravil že druge Košarkarske počitnice. Letošnjega tridnevnega druženja se je udeležilo kar 45 otrok, starih med 8 in 12 let.

Na košarkarskih počitnicah se je letos družilo kar 45 osnovnošolcev iz treh šol.

Učenci in učenke iz treh okoliških šol so opravili nekaj košarkarskih treningov ter sodelovali na različnih delavnicah. Na ust-

varjalnih delavnicah so si izdelali magnetke za na hladilnik ter okvirje za spominsko sliko. Na računalniških delavnicah so najmlajši učenci ustvarjali svoje slike, medtem ko so starejši programirali delovanje robota. Zadnji dan počitnic so prišli na svoj račun ljubitelji slaščic, saj so udeleženci na kuharskih delavnicah pripravili več različnih vrst sladkih dobrot. Za delavnice so skrbele učiteljice OŠ Ivana Tavčarja – Jana Rojc, Bojana Mihalič

in Tjaša Bogataj s svojimi pomočnicami.

Rdeča nit počitnic pa so bili košarkarski treningi in tekme počitniške lige. Otroci, med njimi je bila velika večina takih, ki tudi sicer obiskujejo šolo košarke, so namreč v treh dneh opravili za 12 ur treningov ter odigrali 16 tekem počitniške lige. Razdeljeni so bili v dve starostni skupini – v mlajši so bili otroci stari do 9 let, v starejši pa do 12 let. V teh skupinah so tudi trenirali in tekmovali. V posameznih tekmovanjih so bili najuspešnejši Ema in Ajda Kržišnik, Ožbej Krek in Dominik Pisk, v počitniški ligi pa so slavili igralci ekip Cleveland Junior in Cleveland Cavaliers, kakor so svoje ekipe poimenovali otroci.

Letošnja množična udeležba je vsekakor dokaz, da se otroci zelo radi udeležujejo aktivnosti tudi v času počitnic, ko marsikomu doma postane dolgčas. V KK Gorenja vas bomo za zanimive dejavnosti skrbeli tudi naprej, in sicer že decembra z udeležbo na mednarodnem turnirju Sončkov dan ter s prednovoletnim turnirjem za najmlajše, ko že tradicionalno otroke obišče tudi dedek Mraz.

Jaka Trček

»Čudovito doživetje, polno energije in ameriškega temperamenta!«

»Če bi mi kdo pred šestimi leti, ko sem na televiziji spremljala newyorški maraton, rekel, da bom enkrat tudi jaz tekla po teh ulicah, bi si mislila, da se mu je zmešalo,« po preizkušnji zatrjuje Majda Trček. 6. novembra letos se je med 51.000 tekači podala na 42 kilometrov dolgo preizkušnjo mesta, ki nikoli ne spi.

Teči je začela leta 2007, ko je med prijatelji padla stava, da bodo odtekli eno izmed prog na ljubljanskem maratonu naslednje leto. Od takrat vseskozi teče. Skoraj deset let kasneje se spominja pretečenih kilometrov, ki so jo letos odpeljali tudi čez lužo.

Kako si se pripravljala na svoj prvi ljubljanski maraton leta 2012?

Pretekla sem precej desetak in polmaratonov. Potem sem postopno začela podaljševati teke. Prebrala sem tudi kar nekaj knjig, ker se mi zdi za maraton pomembna tudi psihična pripravljenost, ne le fizična. Daljše teke sem delala individualno, krajše pa v skupini ŠD Poljane pri trenerju Petru Oblaku.

Strast do teka te je ponesla tudi v tujino ...

Res je – prvič leta 2014 v Berlin. Na žrebanje sem se prijavila bolj za hec, češ saj ne bom izžrebana, ampak sem imela srečo. Ta maraton me je popolnoma fasciniral. Na startu je bilo okoli 40.000 tekačev, ob progi najmanj 100 glasbenih skupin, celo pot so nas spremljali navijači. Dogodek, ki te popolnoma prevzame. Lani sem se odločila za Amsterdam, kjer sem si za cilj zastavila odteči normo za New York, ki je bila tri ure in 38 minut – in to mi je tudi uspelo. 42 kilometrov sem pretekla v treh urah in 31 minutah.

Za newyorški maraton ni vedno dovolj, če le odtečeš normo, kajne?

Res je, če domačin preteče newyorški polmaraton, se avtomatsko lahko prijavi na 42 kilometrov. Tujec pa se lahko uvrsti z doseženim kvalifikacijskim časom, lahko je izžreban ali pa prispeva denar v sklad za otroke. Naj poudarim, da je treba kljub doseženi normi pohiteti, ko se odprejo prijave, saj se mesta hitro zapolnijo.

Kakšne občutke si doživljala, ko si stala na startu, kako si se počutila med samim tekom?

Dogodek je res en velik šov, Američani so za to pravi mojstri. Čeprav sem bila že na dveh velikih maratonih, je newyorški definitivno presegel oba. Je pa tudi ogromen organizacijski zalogaj.

Ko sem se tisto jutro peljala na start maratona, ki je na Staten Islandu, se je nad mestom prebujalo čudovito jutro s sončnim vzhodom, ki je osvetil poslovno četrt Manhattana in Kip svobode – tega prizora ne bom nikoli pozabila.

Že na startu nas je pozdravila navdušena množica tekačev s celega sveta. Tam smo morali biti debelo uro prej in zato smo posedli kar po tleh ter mirno čakali na začetek. Po uvodnih besedah organizatorjev je neko dekle svečano zapelo ameriško himno, zaželeli so nam le še 'srečno' in že je počila startna pištola. Naša 42 kilometrov dolga pot po vseh petih okrožjih

mesta se je tako začela. Ob progi je bila čista norišnica – neomejeno število navijačev, ki so vso pot skandirali, kot bi bili na neki olimpijski tekmi. Ko ti je šlo malo težje, ti je nekdo zakričal: »Go, go, girl!« in te je kar odneslo! To vzdušje mi bo res ostalo za vedno v spominu, bilo je nekaj neverjetnega.

Kaj ti je rojilo po glavi, ko si pred sabo zagledala cilj?

V New York sem prišla s hčerko Nino in v prostih dneh sva se veliko potepali po mestu. Hitro sem spoznala, da imam od tega težke noge in da osebnega rekorda ne bom postavila. Maraton je dokaj težek, ima kar nekaj klancev čez mostove in bilo je tudi precej vetrovno. Zato nisem gledala, kako hitro tečem, ampak sem si zadala nek tempo in ga držala približno celo progo. Zadnjih pet kilometrov so se navijači res izkazali, vsi so nas spodbujali: »You are almost there! You look so strong!« Ko zagledaš zadnjo miljo, takrat se šele zaveš – odtekel ga bom! Saj ne, da bi prej dvomil, ampak pri tekih na dolge proge ne smeš že na začetku razmišljati o cilju, sicer boš prehitro tekel. Sploh za maraton pravijo, da se začne šele po 30 kilometru. Tukaj štejejo izkušnje in dobra psihološka pripravljenost.

Na cilju smo si navdušeno čestitali, čeprav se nismo poznali. Nekateri člani ameriške olimpijske reprezentance so nam podelili medalje – velike, lepe in težko prigarane. Prostovoljci so takoj priskočili na pomoč z ogrinjali in s prvimi stvarmi za regeneracijo. Tudi potem ko sva se s hčerko odpravili proti hotelu, so mi na podzemni čestitali kar naključni mimoidoči, ko so videli medaljo okoli mojega vratu. Neverjetno, kako so vsi ta dan živeli in dihalo za ta maraton!

Kaj pa regeneracija po samem maratonu?

Privoščila sem si konkreten ameriški hamburger! Sicer pa nisem bila tako utrujena. Priporočljivo je, da v dneh po maratonu hodiš, tudi odtečeš kakšen kilometer, da se mikropoškodbe hitreje celijo. Še ko sem se vrnila domov, sem bila polna adrenalina. Seveda pa potem kar hitro pride realnost, služba in druge dolžnosti ne počivajo. Če si napolnjen z energijo, je seveda vse toliko lažje.

Kakšni so pa tvoji cilji za naprej?

Še vedno bom redno tekla maratone, mikajo me Atene. Želim si preizkusiti tudi na kakšni ultra razdalji. Ko enkrat začneš teči daljše teke, ti krajši vse manj odgovarjajo, tam moraš že od prve minute naprej paziti, da hitro tečeš, če hočeš doseči kak odmeven rezultat. Pri daljših tekih pa se lahko umiriš, tečeš svoj tempo in predvsem uživaš.

Majda po maratonu s hčerko Nino

Kaj ti tek pomeni na splošno?

Meni je to sprostitev. Raje kot bi se zleknila pred TV, grem teč. Tukaj sem se našla in v tem uživam. Tečem zase in zelo mi je všeč, da nisem odvisna od nikogar in ničesar. V teh letih sem spoznala ogromno sotekačev, s katerimi smo se spoprijateljili. Moji največji navijači pa ostajajo moja družina in prijatelji, ki navijajo zame. V New Yorku sem dobila ogromno sporočil in res poboža, ko človek ve, da nekdo misli nanj in ga spodbuja. Iskrena hvala čisto vsem!

Pogovarjala se je Mojca Oblak

5. dobrodelni tek Vrtca Agata

7. oktobra se je v Vrtcu Agata odvijal že 5. dobrodelni tek s sloganom Z roko v roki za boljši jutri. Udeležencev je bilo nekoliko manj kot prejšnja leta – 72. Predvidevamo, da zaradi nižjih temperatur. Kljub temu smo bili nad odzivom zadovoljni.

Ob tem bi se zahvalili donatorjem (Etiketa Žiri, Zavarovalnica Triglav, Alpina Žiri, Aviopartner, Adiko bank, Global, DM, Gorenjska banka, Hidravlikus, Gostilna Blegoš, Avto Markovič, Pekarna Pečjak, Karlovski mlin, Kmetija Pr'Petelin, Krepko, Gostilna Videm, Domačija Blaževc, Pekarna Žiri, Zdrav obrok, Mizarstvo Jezeršek, Avtoprevoznik Sečnik, Polans), ki so prispevali denarna sredstva in promocijski material za nagrade.

Zbrana sredstva bomo porabili za nakup športnih rekvizitov za centralni vrtec v Poljanah in enoto v Javorjah.

Skupaj nam je uspelo, zato še enkrat hvala vsem, ki ste bili del te zgodbe.

Irena in Mateja

Služboval tudi v Poljanah in pel slavo Blegošu

Sredi oktobra smo prebivalci Ledin nad Idrijo svečano zaznamovali 200-letnico rojstva pesnika in zapisovalca ljudskih pesmi, duhovnika Antona Žaklja – Rodoljuba Ledinskega.

Stare Poljane okoli leta 1870 – kmalu po tistem, ko je tam župnikoval Anton Žakelj. (Ive Šubic, olje na iverni plošči, 1969)

Pesnik se je rodil v Ledinah 14. oktobra 1816 očetu Urbanu in materi Ani Ažbe, doma iz Dolenčic. Na sinovo življenje je močno vplivala mati Ana. Namenila mu je vlogo duhovnika. Na domu pri Ažbetovih je bila tradicija, da je vsak rod izšolal svojega 'gospoda'. Župnik v javorski fari je bil Anin stric Matija, njen brat Janez pa je bil župnik v Radečah. Gotovo je ta tradicija pripomogla, da se je Anton šolal in dosegel na kmetih tako spoštovani duhovniški stan. Mladi Anton je obiskoval osnovno šolo v Idriji, gimnazijo pa v Ljubljani, Karlovcu in Novem mestu. Verjetno se je ves čas šolal s podporo strica duhovnika. Jeseni leta 1836 se je vpisal na ljubljanski licej, kjer je študiral filozofijo (do leta 1838) in kasneje teologijo (do leta 1842).

Mati je spodbudila tudi njegovo ljubezen do zbiranja in zapisovanja ljudskih pesmi. Ana Ažbe je bila doma na mogočnem gruntu v Dolenčicah, na katerem je poleg domačih v tistem času delala še desetina poslov: hlapcev, dekel, volarjev, ovčarjev, pastirjev in pastiric. Ker je bila v hiši krčma, je bil dom shajališče domačinov pa tudi popotnikov: prekupčevalcev, potujočih rokodelcev, beračev, godcev itn. V takem okolju se je Ana učila in spoznavala svet. Od potujočih pevcev, ki so nekdanj v predpustu hodili od hiše do hiše in prosjačili, se je naučila najlepših narodnih pesmi, saj je bila pevsko nadarjena in je imela dober spomin. Akademik Rajko Nahtigal je menil, »da ta izredno nadarjena narodna pevka že sama na sebi zasluži vso pozornost in natančnejši življenjepis. Ana je nekak slovenski ženski Filip Višnjič«. (Višnjič je bil največji srbski narodni pevec in guslar, od katerega je Vuk Karadžić zapisal več epskih narodnih pesmi.)

Žakelj je že v dijaških letih spoznal vrednosti pesmi, ki mu jih je prepevala mati. Poslušal je njeno petje ter zapisal kar sedem zvezkov besedil. Žal se je ohranil le en zvezek. Med najbolj znanimi pesmimi, ki jih je Žakelj zapisal, so balade

Mlada Breda, Mlada Zora in Mlada Mojca.

Preskusil se je kot pesnik

Med študijem je zavzeto spremljal letnike Kranjske Čbelice, zlasti Prešernove pesmi so v njem spodbudile pesniško žilico. Osebnost se je seznanil z nekaterimi čbeličarji, z urednikom Miho Kastelcem in tudi s svojim vzornikom Prešernom, ki je prav v tem času izdal pesnitev Krst pri Savici. Tudi sam je začel pesniti.

V drugem letniku bogoslovja, v letu 1839/1840, ga je slovenščino učil Fran Metelko, ki je spodbudil njegov pevski duh in mladega pesnika jezikovno utrdil, da se je kmalu upal predstaviti javnosti. V prvi številki četrtega letnika Carniolie je bila objavljena njegova lirski pesem Slavuj in roža (1841), v kateri opeva pomembnost pesniškega poklica, in tedaj se je prvič podpisal s psevdonimom Rodoljub Ledinski.

V njegovi zapuščini je ohranjenih okrog 70 pesmi, a večina njegove poezije ni bila nikoli objavljena. O njegovih pesmih zapišejo: »V poeziji je precej uspešen, kadar v duhu ljudske in Prešernove pesmi poje v preprostem jeziku, v izvirni misli in pristnem čustvu«, pa tudi: »Njegove pesmi pričajo, da bi bil mogel Žakelj obogatiti naše slovstvo« (Slodnjak 1979).

Anton Žakelj – duhovnik

Dne 6. avgusta 1842 je bil Žakelj posvečen v duhovnika. Kot kaplan je služboval po raznih farah ljubljanske nadškofije, nazadnje v Velikem Trnu, kje je leta 1868 tudi umrl.

Prvi raziskovalec njegovega življenja Josip Marn je zapisal besede Žakljevega prijatelja, ki ga je takole predstavil: »Kolikor je meni znano, je bil v duhovnem pastirstvu jako natančen in delaven prva leta. /.../ Bil je izvrsten govornik, a tudi živahen družabnik, kajti v družbi je bil vesel, šaljiv, tudi zbadljiv, če je trebalo./.../ Narodnjak je bil, da po vsej pravici mu gre ime Rodoljub.« Njegov neznani prijatelj je še povedal, da so ga ljudje imeli radi, posebno radi so poslušali njegove izvirne in zanimive govore s prižnice.

V letih od 1857 do 1861 je služboval tudi v Poljanah nad Škofjo Loko. Posebnih podatkov o tem obdobju njegovega življenja nimamo. Poljancem in vsem, ki potujemo po Poljanski dolini, pa je zapustil pesem Blegaš.

V letih 1857 do 1861 je Anton Žakelj služboval tudi v Poljanah. Posebnih podatkov o tem delu njegovega življenja nimamo. Poljancem in vsem, ki potujemo po Poljanski dolini, pa je zapustil pesem Blegaš.

Blegaš

Mogočni Blegaš, gora velikanska! Poljanec vsak dan skrbno gleda nate, / kadar venejo mu polja usuhljate / in suše se boji vsa stran poljanska.

Zakaj, če plešast vrh se ti pokrije / z meglico lahko, je že dežjonosna, / in koj iz nje se vsuje vlaga rosna, / da žejno polje se je spet napije.

In kadar se skriješ v meglo sivočrno, / ozira se Poljanec nate plašno, / in sluša, kdaj grmeti jel boš strašno, / in usul na žitno polje toče zmo.

In če dežuje dolgo z južne sape, / da zbog povodnji in spodnebne moče / ne raste nič, al nič zoreti noče, / Poljanec gleda, kdaj boš ti brez »kape«.

Sej, kadar se tebi razjasnjuje pleša, / in skoz jasnico nate solnce sije, / ve vsak Poljanec, da vreme proč se vije / in ž njim deževna al pa točna »veša«.

Kadar me osamljenosti suša tare / in moje cvetke pesmi se sušijo, / oči tje na lažnjivi Blegaš zrijo, / meglja je tam – pa ž nje ne kanc ne kane.

Tud name, revo, z juga ploha lije, / spod krivca mokrega, spod ojstre borje, / naj sem na suhem al naj grem na morje, / gre dež nesreč, al sreče toča bije.

Ko vdal sem delati se prašno polje, / ki v njem raste le cvetje, ne pa žito, / je bilo mojmu srcu pač prekrito, / da s setve žel bom le nevolje.

IN MEMORIAM – Anton Žakelj, spominska plošča na cerkvi pri Svetem Duhu

Ohranjamo spomin

V zadnjem obdobju so proučevali njegovo življenje in delo nekateri raziskovalci iz Poljanske doline, in sicer slavist Janez Dolenc (1926–2012) iz Četene Ravni nad Poljanami, slavistka in etnologinja, akademikinja, red. prof. ddr. Marija Stanonik iz Žirov in župnik Metod Oblak (1935–2008), doma z Bukovega Vrha nad Poljansko dolino, ki je oskrboval župnijo v Velikem Trnu pri Krškem, kjer je pesnik Žakelj umrl. On je zaslužen, da je bila pesniku leta 2000 postavljena tudi spominska plošča na cerkvi te župnije.

Ob 200-letnici pesnikove smrti znova obujemo spomin na 'slovenskega pesnika in zapisovalca najlepših ljudskih balad in romanc', kot je zapisano na spominski plošči na cerkvi v Velikem Trnu, kjer je pesnik pokopan. Žal se ni ohranil noben njegov portret.

Marija Velikonja

Naslednje leto se obeta še večji in boljši dogodek

22. oktobra je v Kulturnem domu v Poljanah potekal že 5. Festival karikatur, ki enkrat na leto združi karikaturiste in obiskovalce iz vse Slovenije. Med 200 in 300 obiskovalcev se je skozi ves dan ustavljalo na prizorišču, si ogledovalo delo spret-nih umetnikov ter se prepustilo ustvarjanju svojih nekoliko drugačnih podob.

Foto: arhiv organizatorja

s karikaturu spopadla tudi šestletna Kaja Oblak. Številni otroci so se sicer imenitno zabavali s slikanjem obrazov na rečne kamne pod vodstvom Jerneje Stanonik,« je povedal organizator dogodka Boris Oblak. Kot je še dodal, so s festivalom začeli ob 10. uri v dvorani Kulturnega doma Poljane, ki je ravno prav blizu Šubičeve hiše, da je bil njen obisk s

Od dopoldneva pa vse do večera so karika-turisti risali karikature v živo, potekale so ust-varjalne delavnice ter šov z animatorji. Popol-dne se je odvijalo tekmovanje v hitrostnem risanju karikatur, zvečer pa še odprtje razstave del najboljših slovenskih karikaturistov v Šubičevi hiši. V živo so smešne portrete obiskovalcev letos risali: Jože in Matjaž Poklukar, Boris Oblak, Danica Guberinič, pridružili pa so se jim tudi slikarja Janez Plestenjak in Tit Nešovič ter stripar Matjaž Bertonec. »Pogumno in še z lanskega festivala trajajočim navdušenjem se je

takrat že postavljeno razstavo karikatur obvezna tura, pravzaprav »karikaTURA«.

Do karikature v zgolj eni minuti

Popoldne sta festival popestrila dva dogod-ka, in sicer obisk imitatorja Jureta Galičiča, ki je zbrane zabaval s celo ekipo znanih Slovencev. »Posebno doživetje pa je (tudi za karikaturiste same) izziv v hitrostnem risanju karikatur, v katerem imajo za risanje posameznega gosta na voljo zgolj eno samo minuto,« je povedal Boris. Z izzivom se je po oceni obiskovalcev

Vabljeni v Šubičovo hišo

Razstavi karikaturistov že sledijo novi dogodki v Šubičevi hiši. 24. novembra ob 19. uri ste tako vabljeni na odprto razstavo portretov Tita Nešoviča, 2. decembra pa na prvo od skupaj štirih predavanj o zdravem življenju mag. Mojce Vozel z naslovom Protivnetna hrana.

najuspešneje spopadel prav on. Ob 19. uri je v Šubičevi hiši sledilo odprtje razstave aktualnih karikatur večine najboljših slovenskih kar-ikaturistov. Odprtje je popestrila mlada ekipa kitarskega tria Al Capone škofjeloške glasbene šole pod vodstvom Denisa Kokalja.

»Dobra klima med karikaturisti nas žene naprej, da drugo leto bolj (tudi formalno) povezani pripravimo festival, ki bo presegel dozdajšnje 'tipanje',« je ob koncu poudaril Boris.

Kljub temu da je pričakoval več obiskoval-cev, pa je bil festival v taki obliki po svoje največ, kar je lahko ob pomoči sodelavke Lucije organiziral. »Ravno zato se veselim prihodnjih festivalov, ki bodo z drugačno organizacijsko obliko že na nivoju občine, s povezavami med karikaturisti in z lokalnimi društvi lahko prerasli v enega najpomembnejših tukajšnjih kulturnih dogodkov.« Poudaril je še, da je dogodek kljub majhnosti to že sedaj; njegova medijska odmevnost je zares velika, pomen pa nacio-nalni. Dodati velja, da so bili nad festivalom navdušeni tudi tuji gostje, ki so karikaturiste že povabili k razstavi v Zagreb.

Kristina Z. Božič

Blagoslov obnovljenega križa na Mlaki

V soboto, 15. oktobra, so krajanje vasic, ki spadajo pod okrilje sv. Valen-tina, v meglenem, vendar zelo prijetnem, duhovno toplem popoldnevu, blagoslovili obnovljeni križ, novi dom in hlev. Ta križ je že davno stal ob poti domačega polja, potem je počival 25 let in čakal primerne trenutka, da ga je sedanjí gospodar na Tomincovi domačiji z Mlake Darjan Dolinar obnovil in postavil na novi lokaciji sredi domačega dvorišča. Blagoslovil ga je domači župnik Ciril Istenič, ki je v nagovoru poudaril, kako globok pomen ima simbol križa v zgodovini slovenskega, predvsem pa kmečkega naroda. Vsi prisotni so srčno zapeli pesem 'Kraljevo znam'nje'. Ta dogodek je bil kakor srečna svetla iskra v turobni jesenski soboti pod Starim vrhom.

MK

Koncert
V pričakovanju božiča
V soboto, 10. 12. 2016, ob 18.00
v župnijski cerkvi v Gorenji vasi

Božično vzdušje vam bodo pričarali:
Juan Vagle (basbariton)
Tadej Podobnik (orgle, klavir) in
Vokalna skupina Lira
Prost vstop!

Ne meč' mo hrane stran!

V Sloveniji po ocenah letno zavržemo 55 kilogramov hrane na prebivalca, od tega 52 odstotkov v proizvodnih in storitvenih dejavnosti ter 48 odstotkov v gospodinjstvih. Ekologi brez meja, ki so se s projektom Ne meč' mo hrane stran! ponovno lotili problematike zavržene hrane, opazajo, da ozaveščenost sicer narašča, pri spremembah pa sta ključna preventiva in razmislek na osebni ravni.

Ekologi brez meja so se že v projektu Volk sit, koza cela posvečali zavrženi hrani v gospodinjstvih. Z raznimi akcijami osveščanja so skušali spodbuditi ljudi, da razmislijo o tem, na spletni strani www.volksitkozacela.si pa so objavili tudi vrsto nasvetov, kako porabiti ostanke hrane. Osnovni namen projekta Ne meč' mo hrane stran! pa je raziskati stanje in možnosti preprečevanja zavržene hrane v bolnišnicah in domovih za starejše ter osveščati o problematiki zavržene hrane znotraj in zunaj teh ustanov.

Kaj štejemo med zavrženo hrano

Hrana, ki konča v smeteh, ni več tabu, vendar pa še vedno prihaja do nejasnosti, kaj sploh sodi med to hrano. Po zadnji definiciji, ki se oblikuje na ravni celotne Evropske unije, odpadna hrana zajema vsa surova in obdelana živila ter ostanke teh živil, ki nastanejo na različnih

Nekatere trgovine že ponujajo možnost nakupa izdelka brez embalaže, pri čemer potrošnik prinese svojo. Takšen način že prakticirajo v Mlinotestu Škofja Loka in v Loški zadrugi – Centru Trata.

točkah prehranskega kroga. Med odpadno hrano tako ne sodijo ostanki hrane, namenjeni živilski krmi in za humanitarne namene. Odpadno hrano delimo na užitni in neužitni del in predvsem na užitni del imamo lahko s premišljenim nakupom, shranjevanjem in pripravo živil velik vpliv vsi posamezniki. Dober prikaz dogajanja na področju zavržkov od vil do vilic ponuja kanadski dokumentarni film Ne meč' mo hrane stran! (angleško Just Eat It), ki so ga Ekologi brez meja premierno predvajali ob svetovnem dnevu hrane 17. oktobra. Film problematiko prikazuje brez olepšav in ponuja nekaj možnosti za odgovornejše ravnanje s hrano.

Do rezultatov z majhnimi koraki

Dejstvo je tudi, da se veliko odpadkov ustvarja z embalažo. To je mogoče zmanjšati z uporabo vrečk za večkratno uporabo, ki jo imamo s seboj pri nakupovanju. Lahko pa zmanjšamo tudi količino embalaže, v katero so zavita živila. Nekatere trgovine že ponujajo možnost nakupa izdelka brez embalaže, pri čemer potrošnik prinese svojo. Pripravili so tudi spletni zemljevid trgovin, ki to omogočajo. Dostopen je na spletni strani Zero Waste Slo-

venija in je odprt za dopolnjevanje z novimi trgovinami. V naši okolici sta dve taki trgovini v Škofji Loki, in sicer Mlinotest Škofja Loka, kjer lahko kupci s svojo embalažo pridejo po polento, testenine in ješprenj, v Loški zadrugi – Centru Trata pa lahko s svojo embalažo kupijo mlečne izdelke, kot sta skuta in sladka smetana, vino, suho sadje, oreščke, sadje, zelenjavo. Vse to so majhni koraki, ki pa v skupnem lahko pomenijo precejšnje zmanjšanje količine zavržene hrane in odpadne embalaže, k čemur moramo stremeti vsi.

Tina Dolenc

Brez odpadkov tudi na prireditvah

Ekologi brez meja so pripravili tudi smernice za organizacijo prireditev brez odpadkov, ki ponujajo konkretne korake, kako znižati količine odpadkov, ki nastanejo na prireditvah. To po njihovem mnenju organizatorjem zagotavlja nižje operativne stroške, povečuje družbeno odgovoren ugled, zagotavlja konkurenčno prednost in omogoča lažji dostop do virov financiranja. Do cilja lahko organizatorji pridejo postopoma – najprej z uvajanjem pravilnega ločenega zbiranja, ki ga nadgradijo z ustreznim spremljanjem rezultatov, komuniciranjem in sodelovanjem s komunalnim podjetjem. Nato lahko poiščejo možnosti ponovne uporabe in zatem še skupaj z dobavitelji raziščejo možnosti preprečevanja odpadkov.

TD Gorenja vas

Boljši sejem je v Gorenji vasi še kako živ!

Letos je gorenjevaško turistično društvo popestrilo dogajanje na Trgu Ivana Regna z novostjo: organizacijo boljšega sejma na vsako drugo soboto v mesecu med junijem in novembrom.

Lea Bašelj, predsednica TD Gorenja vas, je povedala, da je namen sejma ljudi spodbuditi, da še uporabnih stvari ne mečejo v smeti, ampak razmišljajo trajnostno in okolju prijazno ter jih ponudijo v prodajo za ponovno uporabo. Različne predmete, kot so knjige, igrače, aparati, oblačila, otroška oprema, starine ..., lahko prinesejo v prodajo ali pa jih društvu podarijo. V primeru prodaje lastnik predmetom določi ceno, od katere društvu v primeru prodaje pripade simboličen znesek. Po oceni predsednice so bili boljši sejmi dobro obiskani, udeleženci so prišli tudi iz Škofje Loke in okolice, vsakokrat pa so imeli srečo z vremenom. Najbolje prodajan artikel so bile

Poleg izvedbe boljših sejmov so člani društva letos na Visokem pridelali okoli pet ton krompirja, od katerega so polovico podarili šoli v Poljanah, nekaj pa ga porabili za svoj znameniti pražen krompir, skrbeli so za rože na Neškovi brvi, v načrtu pa imajo še prireditev Turistično društvo vošči na Trgu Ivana Regna 23. decembra z živo glasbo.

knjige. V toplejših mesecih so poleg sejma imeli še dejavnosti za otroke. Namesto da bi sedeli za računalnikom, so se igrali stare otroške igre in imeli delavnice pod vodstvom animatork. Ob zaključku letošnjih sejmov se predsednica društva zahvaljuje pomočnikom pri njihovi izvedbi. Sodelovali so Peter Mlinar Rozinger, Maja Bašelj, Laura Žavbi in Zvone Bašelj, ki je skrbel za prevoz stvari. Poleg prodaje na stojnici imajo stalno prodajo na facebook strani TD Gorenja vas, kjer si je prodajane predmete možno kadarkoli ogledati. V pripravi je nova spletna stran društva, na kateri se bo izvajala prodaja.

Trenutno predmete skladiščijo v prostorih Civilne zaščite v stavbi gorenjevaškega zdravstvenega doma, želijo pa si primernejših prostorov za delovanje društva. Zvone Bašelj je dejal, da je TD Gorenja vas edino društvo v občini, ki nima svojih prostorov. Želijo si, da bi jim občina prisluhnila in jim omogočila prostor za sestanke in pritično skladišče za opremo in artikole, namenjene za boljši sejem.

Jure Ferlan

Foto: Peter Mlinar Rozinger

Z 'boljšakom' želijo gorenjevaški turisti spodbuditi ljudi, da obrabljene, a še uporabne stvari ne mečejo stran, ampak razmišljajo trajnostno in okolju prijazno ter jih ponudijo za ponovno uporabo.

Ena najbolj zdravih in koristnih vrtnin

Pri puljenju pese na njivi sem se odločila, da še enkrat napišem nekaj o tej zelo zdravi zelenjavi. Mnogi jo jedo le v obliki solate, a vemo, da je ta zelenjava lahko na krožniku v surovi ali kuhani obliki na različne načine.

Najbolj priporočljivo jo je jesti v surovi obliki. Zeleno solato natrgamo, nanjo naribamo svežo rdečo peso, vmes narežemo mlade liste pese. Vse skupaj prelijemo z jogurtom, ki smo mu dodali malo lanenega olja, ščepec drobnjaka ter kis po želji. Nekateri naredijo iz pese hladno juho s kislo smetano, a barva ni najbolj privlačna. Zmiksamo jo v smuti, naribamo s korenčkom in kolerabo. Liste lahko dodamo v zelenjavno juho, skuhamo naribamo za polpete, dodamo jo v narastek s skuto. Odlična je pečena poleg krompirja, korenjčka, kolerabe in paprike z baziliko in rožmarinom. Skratka: pesa je zelo zdravilna, jejmo jo v vseh oblikah! Dober je sok iz sveže stisnjene pese, lahko spijemo vodo, v kateri smo kuhali olupljeno peso, spijemo vodo, v kateri je pesa vložena. Sok sveže stisnjene pese ima antioksidativni učinek in krepi imunski sistem. Tak sok čisti telo in nevtralizira globoko uskladiščene strupe v jetrih in ledvicah. Vlaknine rdeče pese odpravljajo zaprtje, saj pozitivno vplivajo na prebavni trakt, prav tako ima pozitiven učinek tudi na kardiovaskularni sistem in zmanjšuje bolezni srca in ožilja. Že mnoga desetletja vedo, da je pesa odlična za obnovo krvi, saj vsebuje veliko železa, kalija in folne kisline, kar pomaga pri nastajanju rdečih krvnih celic, za reguliranje krvnega pritiska in pri preprečevanju slabokrvnosti. Nosečnicam jo priporočajo v

prvih treh mesecih nosečnosti, kajti zelo je koristna za razvoj zarodkove hrbtenjače. Iz rdeče pese so razvili sorto sladkorne pese, iz katere pridelujejo sladkor. Ker vsebuje veliko sladkorja, ni priporočljiva za sladkorne bolnike.

Najbolj zdrava je sveža

V zdravilni namen lahko pred zajtrkom na tešče pojemo nekaj tankih rezin rdeče pese. S svežim sokom pese si je že veliko ljudi pomagalo pri izboljšanju zdravja. S pitjem pesinega soka lahko izboljšamo slab spomin, zmanjšamo psihično napetost, preprečimo ekceme in razpoke ustnice. Lahko jo pijemo celo zimo, če jo pravilno skladiščimo. Prekuhana pesa nima take vrednosti kakor sveža. Vsebuje tudi kalcij in je pomembna za tiste vegane, ki ne pijejo mleka in ne uživajo mlečnih izdelkov, kar je pomembno za čvrstost kosti in zob. Poleti na njivi redčimo posejano peso in jemo liste in mlade gomolje, ki imajo poseben okus in predstavljajo ogromen vir zdravja. Listi pese in kopriv zmanjšujejo hripavost in kašelj. Pesin in limonin sok znižujeta vročino. Slabokrvnost zmanjšamo, če pijemo sok sveže stisnjene pese in jabolka. S pitjem soka lahko preprečimo alergije. Kadar kuhamo peso z olupkom, vodo vržemo, lahko pa vanjo namočimo noge, če imamo kurja očesa, in po nekaj namakanjih kurjih oces ne bo več.

Foto: Jože Rojc

Treba jo je ustrezno skladiščiti

Z njive jo poberejo, ko pričnejo listi rumeneti. Če jo pustimo predolgo na najvi, postane olesnela in izgubi kakovost. Jeseni pobrano peso uskladiščimo v klet v posodo z žaganjem. Najprej damo plast žaganja, potem naložimo plast pese in prekrijemo z žaganjem ter tako nadaljujemo. Nekateri jo dajejo v mivko, a morata biti pesa in mivka popolnoma suhi, sicer prične pridelek gniti.

Pesa spada med najbolj zdravih in koristnih vrtnin, ne samo v Sloveniji, temveč po celim svetu.

Jana Rojc

Mesec požarne varnosti

Vaja članic in članov Občinskega gasilskega poveljstva

V oktobru, mesecu požarne varnosti, sta že tradicionalno potekali vaji Občinskega gasilskega poveljstva Občine Gorenja vas - Poljane za člane in članice.

V soboto, 8. oktobra 2016, je potekala vaja članic, ki jo je organiziralo Prostovoljno gasilsko društvo Javorje.

Vaja je tokrat potekala na domačiji Pr' Polenš'ka v Dolenčicah. Zagorelo naj bi v zgornji etaži hleva, ogenj pa je že neposredno ogrožal žago in sosednje gospodarske in stanovanjske objekte ter skladišče večjih količin lesa. V požaru je bilo ujetih in poškodovanih več oseb, ki so potrebovali ustrezno oskrbo. »Cilj tradicionalne vaje članic je, da tudi predstavnice nežnejšega spola poskusimo čim bolj samostojno izpeljati simulacijo intervencije, predvsem pa, da dopolnjujemo in izpolnjujemo svoje operativno znanje,« je povedala vodja vaje Špela Alič. Po končani vaji je sledila kratka analiza in krajše druženje. Delo članic je spremljal tudi poveljnik občinskega poveljstva Roman Kokalj, ki je ob analizi poudaril, da so članice s svojo vneto in preudarnostjo lahko marsikaj zgled moškim kolegom. Prav na njegovo pobudo so članice z vajo začele pred sedmimi, osmimi leti; naše poveljstvo pa je edino v škofjeloški zvezi, kjer članice v oktobru vajo opravijo. Letos se

je skupaj udeležilo 35 gasilk in 15 gasilcev iz šestih gasilskih društev.

Vaja članov na Sovodnju

V soboto, 22. oktobra, pa je Prostovoljno gasilsko društvo Sovodenj na kmetiji Žunar v Stari Oselici organiziralo vajo za vseh sedem gasilskih društev v občini. V gospodarskem objektu je prišlo do eksplozije in v njem so ostali trije ponesrečenci: eden v pritličju, dva pa v prvi etaži, ki je bila dostopna samo preko lestev. Ko so gasilci prihajali na pomoč, je prišlo do prometne nesreče – vozilo je zaprlo dovoz do omenjenega objekta. Kot je povedal Boštjan Peterneš, poveljnik društva, je na vaji neposredno sodelovalo 84 operativnih gasilcev iz vseh društev. Ope-

rativno pripravljenost članov med vajo, ki so jo uspešno zaključili, si je ogledal tudi župan občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež.

Kristina Z. Božič

Foto: Blaž Štremelj

Tudi članice na vajah dopolnjujejo in izpolnjujejo svoje operativno znanje.

Kenija – dom, kamor se želijo vrniti

Nevenka in Roman Biondič iz Gorenje vasi sta že med študijem veliko potovala. Takrat morda nista slutila, da bosta že čez nekaj let živela daleč od doma, na 'črni celini', si tam ustvarila družino ter ustanovila svojo turistično agencijo Eyes On Africa Safaris.

Foto: arhiv družine Biondič

Družina Biondič, ki se je začasno vrnila domov v Gorenjo vas, pogreša Kenijo in tamkajšnje življenje.

Nevenka se je že med potovanjem po Afriki zaljubila v to raznoliko, a kulturno izjemno zanimivo celino. Kar nekaj let je nato iskala možnost in priložnost, da bi tam ostala dlje – ne zgolj polleti. Pred nekaj več kot trinajstimi leti pa je padla odločitev – z možem Romanom, takrat še fantom, sta pustila službi, prodala vse svoje imetje v Sloveniji in z enosmerno vozovnico pristala v Keniji.

»Kot študentka sem med potovanjem po Keniji na lokalnem avtobusu spoznala masajskega mladeniča. Moja destinacija je bila nacionalni rezervat Masai Mara, vendar brez rezervacije, nastanitve in vozila, torej bolj popotniško. Glede na to, da nisem imela prave opreme za kampiranje v divjini, me je povabil k sebi domov v masajsko vasico Masai Mari. To je idilična vas v znamenju zvončkljanja stotine krav, razigranih otrok in pisano oblečenih Masajev, ki ob večeru hite v toplo zavetje doma. V masajski hiši so me sprejeli beli nasmehi domačinov. Ob plamtenju parafinskih svetilk je sledilo pripovedovanje številnih zgodb pozno v noč, zunaj pa pogovarjanje med levi, hijenami, zebrami in laježi neustrašnih psov čuvajev živine,« se prvih dni v Keniji spominja Nevenka. Že takoj sta jo navdušili povezanost in življenje Masajev z naravo. Posebna je tudi njihova kultura, ki se v več tisoč letih ni kaj dosti spremenila, saj je obdržala svoje vrednote. »Med drugim so me navdušila tudi neskončna prostranstva Masai Mare in Serengetija, neokrnjena divjina brez konca. Takrat sem vedela, da je to kraj, kamor se želim vrniti,« pravi Nevenka, ki se je pol leta kasneje skupaj z Romanom res vrnila v Kenijo z namenom, da uresniči svoje sanje in želje, med drugim tudi, da v nacionalnem rezervatu zgradi kamp za popotnike.

Živela kot Masaji

Najprej sta živela pri družini mladeniča, ki je Nevenki nudil dom že ob prvem obisku Kenije. Družina ju je sprejela in zanju skrbela, kot bi že bila njihova. Nekaj dni po prihodu so jima ob polni luni ter prisotnosti starešin podelili tradicionalni masajski imeni in tako sta Nevenka in Roman uradno postala del njihove družine. »Najin masajski oče nama je razkazoval njegova prostranstva in vztrajal, da si izbereva svoj prostor in čim prej zgradiva svojo hišo, kjerkoli si želiva. Oče je bil zelo ugleden lokalni poglavar in eden pametnejših mož, kar sva jih kdaj srečala. Imel je pet žena in mnogo otrok. Midva sva živela v hiši njegove najbolj spoštovane prve žene, kjer je oče preživel tudi največ noči,« pove Nevenka. Pol

leta sta živela kot Masaji – jedla njihovo hrano, hodila po prostranih savanah in se kopala v reki Mari, ne nazadnje sta se tudi poročila po njihovi tradiciji.

Odprije turistične agencije in gradnja kampa

V Nairobiu sta odprla turistično agencijo Eyes On Africa Safaris. Na začetku sta imela nemalo težav, saj nista poznala nikogar, ki bi jima pomagal in ju vodil. Leto dni sta potrebovala, da sta uredila vso potrebno dokumentacijo za podjetje, pridobila delovni vizi in ostalo dokumentacijo. »Kupila sva 20 let star land cruiser, preprosto enosobno stanovanje, ki sva si ga delila s kanadskim fotografom, na poti je bila hči Anna, najin bančni račun pa skoraj prazen,« povesta o prvih poslovnih začetkih. Kmalu sta začela raziskovati državo, izbirati primerne destinacije in nastanitve za potovalne programe. Glede na to, da nista ljubitelja masovnega turizma, sta to, kar sta sama doživela in občutila v Keniji – spoznati in vzljubiti Afriko na pristen, a varen in udoben način – želela ponuditi tudi popotnikom. Izbirala sta manjše družinske hotele ali kampe. Kasneje sta zgradila prvi kulturno usmerjen kamp v Keniji, Maji Moto Eco Camp. Svojim gostom tako lahko pokažeta Kenijo na način, kot sta želela. Poleg safarija turisti doživijo izjemno kulturo plemena Masaji na pristen način.

Divje živali od blizu

Z zaposlitvijo in izobraževanjem mladih masajskih vodnikov skrbita tudi za ohranitev stare tradicije in izročil. Vodniki so hkrati tudi šoferji in glede na to, da je v Keniji in Tanzaniji drugi uradni jezik angleščina, pri vodenju nimajo težav. Sporazumevanje poteka tudi v swahiliju, predvsem s starejšimi ljudmi, ki angleščine ne govorijo. Samo Kenija ima 42 plemenskih jezikov. Turisti prihajajo od vsepovsod, največ je Nizozemcev in Nemcev. »Podsaharska Afrika je dokaj draga destinacija, predvsem dnevi na safariju. A videti divje

Foto: arhiv družine Biondič

V prvem kulturno usmerjenem kampu v Keniji, Maji Moto Eco Camp, imajo turisti možnost doživeti izjemno kulturo Masajev na pristen način.

Sodelovala je tudi poljanska šola

živali v divjini je tako posebno, da je to zagotovo enkratna življenjska izkušnja,« pojasnjuje Nevenka, ki Kenijo doživlja kot deželo izredno prijaznih, odprtih, zabavnih in toplih ljudi.

Začasna vrnitev v Slovenijo

V Keniji sta si Nevenka in Roman ustvarila tudi družino. »Anna je bila rojena v Sloveniji, vso nosečnost sem preživel v Keniji, v Slovenijo sem prišla le za čas rojstva. Pri mesecu in pol starosti sva se vrnili v Kenijo. Max je bil rojen v Keniji. Anna se je do vrnitve v Slovenijo šolala v angleški mednarodni šoli, Max pa je obiskoval vrtec,« pojasnjujejo Biondičevi, ki so se pred dvema letoma vrnili v Slovenijo. »Sem smo prišli začasno, saj bi morala hči v nasprotnem primeru iti na šolanje zelo daleč od doma, torej v internat pri 11 letih. Na to nisva bila pripravljena, saj je to še prezgodaj. Da izberemo Slovenijo kot vmesno rešitev, nama je bilo pomembno tudi zato, da se otroci zblížajo s starimi starši in širšo družino, spoznajo najino matično domovino, kulturo in jezik,« utemeljuje jeta povratek v Slovenijo Biondičeva. Si pa nedvomno želijo vrnitve v njim ljubo Kenijo, saj Afriko – dom – vsi zelo pogrešajo.

Kenijci so družabni ljudje

Življenje v Keniji je povsem drugačno. Vreme je skozi celo leto sončno in toplo. Tam moda ni pomembna, dovolj so že dva para natikačev in par safari čevljev za vse leto. Ljudje se veliko družijo, so preprosti, odprti in komunikativni, nikamor se jim ne mudi, življenje teče počasneje. Otroci rastejo v zelo naravnem okolju. »Malo manj je pravil in obremenjevanja z nepotrebniimi stvarmi, kot npr. praske na avtu. V Keniji imamo vsi popraskane avtomobile, ceste so slabe, brez vožnje med grmovjem na safariju ne gre.« Avto v Afriki predstavlja zgolj prevozno sredstvo, šteje le, da je zanesljiv, ima štirikolesni pogon in opravi svoje delo.

Vredno je slediti svojim sanjam

»V letih bivanja v Afriki sem srečala vse preveč ljudi, ki si želijo selitve v tujino, vendar si enostavno ne upajo. Mislim, da je vredno slediti svojim sanjam oziroma vsaj poskusiti. Noben nov začetek ni enostaven, ne v EU ne v Afriki. Ne glede na uspeh je to popolnoma nova izkušnja, doživeti, ki te dopolnjuje in dela bogatejšega, v smislu razumevanja sveta in samega sebe. Ljudje tudi potrebujemo nove dogodivščine, adrenalin, potrebujemo prestopati prag domačnosti. Z letalskimi povezavami je svet danes tako majhen, da se lahko kadar koli v nekaj urah vrneš nazaj domov,« še pravi Nevenka. Svetuje, naj se željni potovanja v Afriko ne pustijo zapeljati informacijam, dostopnim na internetu, saj so le-te običajno posplošene, nas prestrašijo in včasih odvrnejo od potovanja: »Pri destinacijah tretjega sveta je najbolje, da poiščete informacije iz prve roke, od ljudi, ki tam živijo in delajo, ali pri turističnih agencijah, ki so specializirane za določene predele in so dobro obveščene o dogajanju.«

Lidija Razložnik

Med 10. in 16. oktobrom je tudi letos po vsej Sloveniji na več kot 300 lokacijah potekal projekt Simbioza giba, tokrat pod geslom »Vse življenje se gibamo!« Projektu se je pridružila tudi Osnovna šola (OŠ) Poljane in organizirala več dejavnosti, ki so v skupnem gibanju združile različne generacije.

Foto: arhiv šole
V skupnem gibanju je Simbioza na poljanski šoli letos že drugič združila različne generacije.

Simbioza giba 2016 je bil vseslovenski prostovoljski projekt, ki je skrbel za širjenje telesne kulture in gibanja med vsemi generacijami. Želja organizatorja je sporočiti, da je gibanje pomembno in da se je potrebno gibati vse življenje. Spodbujajo vse, ki bi si želeli informacij, začetni, nadaljevati ali pa preizkusiti nekaj popolnoma novega na gibalno-rekreativnem, športnem področju. Tako skozi akcijo ponujajo priložnost vsem generacijam, da spoznajo nove zvrsti aktivnosti športno-rekreativne vadbe in se udeležijo različnih vadb.

Šola kot prostor za druženje različnih generacij

OŠ Poljane se je projektu pridružila že drugo leto zapored. Kot je povedala koordinatorica projekta Barbara Tavčar, so učitelji in učenci, prostovoljci ter dedki in babice uživali v medgeneracijskem druženju. »Srečali smo se na šestih srečanjih; dve srečanja sta potekali v popoldanskem, štiri srečanja pa v dopoldanskem času.« Prvi dan so se preizkusili v orientacijskem teku. »Zbrala se je pisana družina vseh starosti, ki je nestrno pričakovala zemljevide, s katerimi so se odpravili na lov za kontrolnimi točkami v okolici šole. Prav kmalu so se prvi vnučki s svojimi babicami pognali na lov. »Naši učenci pomočniki so prišepnili kakšno koristno informacijo za iskanje kontrolnih točk, najmlajši pa so že 'luknjali' kontrolne točke. Odlično smo se odrezali in ugotovili, da bomo 'traso' za orientacijski tek naslednje leto zagotovo razširili.« Četrtek in petek so zaznamovali učenci 3. in 4. razreda, ki so k uram športa povabili svoje dedke in babice. »Pri urah športa so se preizkusili v vajah razgibavanja, gimnastičnih vajah, vadbi po postajah in tekmovalnih igrah,« je povedala Tavčarjeva in dodala, da je telovadnico napolnil smeh, ure športa pa so bile zabavne in nekaj posebnega.

V petek popoldne so na šoli preživali v znamenju aktivnosti 'brain gym' in zabavnih iger. »Dedke in babice smo seznanili z nekaterimi vajami telovadbe za možgančke. Koristili so nam kot priprava na tekmovalne igrice, ki so ponovno privabile nasmeh na obraze in glasne vzklike spodbud za svojo ekipo.« Poleg tega so se preizkusili v vožnji samokolnice, ciljanju žoge medicinke, postavljanju štiri v vrsto, nošenju balončka v paru ...

Kot pravi Tavčarjeva, so na šoli ponosni, da sodelujejo v tako pomembni akciji in s tako močno sporočilno vrednostjo: »V akciji se nas je tako družilo okrog 150 udeležencev vseh starosti. To, da smo podprli akcijo, je učiteljem in učencem v veliko veselje, ponos ter pomemben prispevek k lokalni skupnosti in družbi nasploh, dedkom in babicam pa prav tako v veliko veselje.« Vsa srečanja so zaključili z željo, da se naslednje leto zagotovo spet srečajo. Na šoli se zahvaljujejo prav vsem udeležencem, ki so podprli njihov trud, in že letos velja povabilo, da se jim pridružite tudi naslednje leto.

Sodelovali so tudi namlajši

V projekt pa so se vključili tudi najmlajši, vrtčevski otroci. Kot je povedala Špela Režen, pomočnica ravnateljice OŠ Poljane za vrtec, je pri projektu sodelovalo vseh 11 skupin otrok, ki so izvedle različne dejavnosti, razen najmlajših, ki so z letošnjim letom vrtec šele začeli obiskovati. Ti bodo dejavnosti izvedli spomladi. Udeležba je bila visoka in zlasti v veselje starih staršev, ki so s svojimi vnuki preživeli dopoldne v vrtcu. »V okviru projekta so posamezne skupine odšle na krajše pohode (Sveti Križ, Brda, 'Kučl' – do slovenske zastave) ali pa so imeli gibalne igre v telovadnici,« je še dodala sogovornica.

Kristina Z. Božič

Miške so se srečale z dedki in babicami

5. skupina Vrtca Agata Miške je 10. oktobra v okviru projekta izvedla srečanje z dedki in babicami. Na srečanju so se razgibali, naigrali in predvsem zabavali. Kot sta sporočili vzgojiteljici Jana Kloboves in Bernarda Bohinc, so izvedli kratek program: zapeli so pesmi Balonček in Sonček, Naš vrtec, povedali deklamacijo Sinko šteje in prikazali gibalno igr Deset prstkov. Poleg tega so izvedli Simbiozo giba s starimi starši/dedki in babicami – elementarne igre z žogami, sede na tleh v krogu, v stoje z metanjem, ujemanjem, podajo, vodenjem žoge z roko, podajanjem in preprijemanjem nad glavo, pod nogami, pred seboj, gibalno-socialni igri gnilo jajce, petelinček, štafetno igro v paru/držanje žoge skokice z ročaji in tek okoli ovire ter podaja žoge naslednjemu paru. Potekala je tudi skupna družabna igra. Dopoldne je tako minilo v raznolikem gibanju v zadovoljstvo vseh prisotnih.

Foto: arhiv vrtca

Kam novembra in decembra?

- 26. november od 8. do 19. ure: **Sejem rabljene smučarske opreme** v Športni dvorani Poden. Dodatne informacije pri Janezu Deklevi (041/609-892).
- 26. november ob 10. uri: **Košarkarska tekma U-17 med KK Gorenja vas in KK Ljubljana B** v telovadnici Poljane. Organizira KK Gorenja vas.
- 26. november od 13. uri: **4. memorial Mirana Bogataja v spajanju sesalnega voda** na Sovodnju. Organizira PGD Sovodenj.
- 26. november ob 19. uri: **Slavnostna akademija s podelitvijo občinskih priznanj za leto 2016** v Sokolskem domu Gorenja vas. Organizira Občina Gorenja vas - Poljane.
- 27. november od 8. do 19. ure: **Sejem rabljene smučarske opreme** v Športni dvorani Poden. Dodatne informacije pri Janezu Deklevi (041/609-892).
- 28. november ob 16.30: **Delavnica: Polstenje copat** v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Dodatne informacije pri Jani Rojc (031/250-723). Organizira KUD Trata.
- 28. november ob 17.30: **Dramska uprizoritev Mineštalala** za otroke od 4. leta dalje v avli OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas.
- Do 28. novembra: **Razstava Valovanje Mure v idejah rokodelcev Centra DUO Veržej** v Rokodelskem centru DUO Škofja Loka.
- 29. november: **Izložbe domišljije – prodajna razstava ilustratorjev** v Knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka. Razstava na ogled do 4. januarja 2017. Organizira Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka.
- 29. november ob 18. uri: **Izložbe domišljije – prodajna razstava članov Združenja umetnikov Škofja Loka** v Galeriji Ivana Groharja Škofja Loka. Razstava na ogled do 4. januarja 2017. Organizira Loški muzej.
- 29. november ob 18.30: **Izložbe domišljije – prodajna razstava v trgovini Rozamunda**, Mestni trg 5. Razstava na ogled do 4. januarja 2017. Organizira trgovina Rozamunda.
- 29. november ob 18.45: **Izložbe domišljije – prodajna razstava, Amuse Anja Musek**, Cankarjev trg 6. Razstava na ogled do 4. januarja 2017. Organizira Atelje Amuse.
- 29. november ob 19. uri: **Izložbe domišljije – prodajna razstava sekcije rokodelcev, RC DUO** v Rokodelskem centru DUO, Mestni trg 34. Razstava na ogled do 4. januarja 2017. Organizira Rokodelski center Duo.
- 29. november ob 19.30 uri: **Izložbe domišljije – prodajna razstava fotografov** v Sokolskem domu Škofja Loka. Razstava na ogled do 4. januarja 2017. Organizira Sokolski dom.
- 30. november ob 16. uri: **Ekološka tržnica** na Cankarjevem trgu Škofja Loka. Organizira RAS.
- 1. december: **Pričetek nagradnega fotografskega natečaja z naslovom Viharniki**. Zbiranje fotografij poteka od 1. decembra 2016 do 15. januarja 2017. Dodatne informacije na voljo pri Darku Miklavčiču (040/235-869) ali na spletni strani: www.pdgorenjivas.com. Organizira PD Gorenja vas.
- 1. december med 16. in 17. uro: **Meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola** v prostorih ZD Gorenja vas. Organizira RKS KO Gorenja vas.
- 3. december ob 10. uri: **Redno vodenje po utrdbi Rupnikove linije** na Golem vrhu. Organizira Občina Gorenja vas - Poljane.
- 3. december ob 10. uri: **Košarkarska tekma U-17 med KK Gorenja vas in KK Krvavec** v telovadnici Poljane. Organizira KK Gorenja vas.
- 4. december ob 10. uri: **Košarkarska tekma U-15 med KK Gorenja vas in KK Calcit Kamnik** v telovadnici OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Organizira KK Gorenja vas.
- 4. december ob 17. uri: **Koncert »KUD Ivan Regen se predstavlja« – nastopili bodo Štedientje, Pozdrav in Cantabile** v avli OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi. Organizira KUD Ivan Regen Gorenja vas.
- 8. december ob 19. uri: **Koncert Orkestra slovenske vojske v telovadnici Poljane**. Vstop je prost. Organizirata Občina Gorenja vas - Poljane in Ministrstvo za obrambo.
- 9. december ob 18. uri: **14. nočni pohod preko Sv. Urbana v Vinharje**. Zbor na avtobusni postaji na Gorenji Dobravi. Organizira ŠD Sv. Urban.
- 10. december od 9. do 14. ure: **Boljši sejem** na trgu Ivana Regna v Gorenji vasi. V primeru slabega vremena je dogodek v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas oziroma bo lokacija sejma objavljena na FB strani. Dodatne informacije na telefonski številki 031/458-299. Organizira TD Gorenja vas.
- 10. december ob 18.30: **Košarkarska tekma – člani med KK Gorenja vas in Krvavec Meteor** v telovadnici Poljane. Organizira KK Gorenja vas.
- 10. december ob 19. uri: **Nočni pohod na Ermanovec**. Organizira TD Sovodenj.
- 10. december ob 19. uri: **5. tradicionalni koncert skupine Štedientje** v utrdbi Rupnikove linije na Hlavčjih Njivah. Dodatne informacije pri Petru Čadežu (031/339-664). Organizirajo Štedientje.
- 12. december ob 16.30: **Delavnica: Polstenje copat** v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Dodatne informacije pri Jani Rojc (031/250-723). Organizira KUD Trata.
- 17. december ob 9. uri: **Prednovoletni turnir za najmlajše z obiskom dedka Mraza** v telovadnici Poljane. Organizira KK Gorenja vas.
- 17. december: **14. pohod na Brda ob polni luni**. Lahka, nezahtevna pot. Prijave niso potrebne. Dodatne informacije pri Janku Oblaku. Organizira PD Gorenja vas.
- 23. december: **TD Gorenja vas vošči občanom na trgu Ivana Regna s postavitvijo novoletne smrečice in zabava ob kuhanem vinu ter čaju**. Organizira TD Gorenja vas.
- 23. december ob 19.30: **Prednovoletni koncert pihalnega orkestra Cerkno 'V objemu valčkov'**. Večnamenski prostor OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi. Organizira Pihalni orkester Cerkno.
- 25. december ob 19.30. uri: **Božično-novoletni koncert Mestnega pihalnega orkestra Škofja Loka** v Športni dvorani Trata, Škofja Loka. Dodatne informacije na telefonski številki 031/647-487. Organizira Mestni pihalni orkester Škofja Loka.

Z lepimi vtisi s harmonikarskega tekmovanja Alpe Adria

V avstrijskem mestu Neumarkt na Salzburškem je sredi oktobra letos potekalo tekmovanje Alpe Adria igralcev na diatonično harmoniko, posvečeno Lojzetu Slaku. Obenem je bila prvič v javnosti predstavljena potujoča razstava z naslovom *Moje plošče so moje knjige o našem kralju* v igranju na ta priljubljeni instrument. Več let so jo pripravljali sinova, žena in sodelavci, ki so bili prisotni tudi ob otvoritvi s številnimi obiskovalci z Dolenjskega.

Tekmovanja se je udeležilo 70 glasbenikov iz Avstrije, Italije in Slovenije. Slednjih je bilo največ iz Koroške, Dolenjske in nekaj iz ostalih regij.

S Škofjeloškega sva bila tekmovalca le z ženo Valerijo. Odločila sva se nastopiti prvič skupaj v kategoriji duetov nad 20 let, jaz s harmoniko, žena

z baritonom. Za osvojeno prvo mesto sva prejela čudovit pokal, priznanje in kot vsi udeleženci medaljo za sodelovanje. Ker sva bila tudi najstarejša, so nama ob podelitvi zaigrale fanfare. Lepo je doživeti tak trenutek. Uspeha sta bila vesela tudi najina učitelja, Uroš Unetič (harmonika) in Aleš Jurman (bariton).

Slovenci smo odnesli kar polovico pokalov. Tudi skupni zmagovalec je bil naše gore list Blaž Jamnikar – Pukl, ki zmaguje na številnih tekmovanjih doma in v tujini.

Tekmovanje je bilo zelo uspešno izpeljano, organizatorji so poskrbeli tudi za napovedovanje v slovenskem jeziku. Osvojeni pokali pa so tudi priznanje številnim slovenskim učiteljem.

Jože Dolenc

Za nastop sva prejela čudovit pokal. Na sliki je tudi najin učitelj Uroš Unetič.

Med najpogostejšimi imeni naselij tudi pet naših

Javorje, Laze, Gorenja vas, Podgora, Podvrh. To so imena naselij iz naše občine, ki se uvrščajo med 50 najpogostejših poimenovanih naselij v Sloveniji, kažejo podatki statističnega urada za leto 2016.

Prebivalci Javorij in Laz živijo na šestih koncih države, Gorenjevaščani in prebivalci Podgore na petih, na štirih pa prebivalci Podvrha. Kaj pokažejo podatki za posamezne kraje?

Javorje

V Javorjah skupaj živi 736 prebivalcev, največ (196) prav v naši občini, 179 pa jih je v istoimenskem naselju v Šentjurski občini. V občini Velike Lašče jih je le 14 deset, od tega kar 10 moških. Tudi v Javorjah v Šmartnem pri Litiji moški predstavljajo večji del prebivalstva, to je 60 odstotkov, pri nas pa 53 odstotkov. Daleč največje a tudi najredkeje poseljene so Javorje v Črni na Koroškem, in sicer obsegajo 20,8 kvadratnega kilometra, na vsakem kvadratnem kilometru v povprečju sedem ljudi. Druge Javorje po površini so v občini Hrpelje Kozina s 4,5 kv. kilometra območja. Te v naši občini so na četrtem mestu z 2,6 kv. kilometra površine in so najgostejše poseljene – na kvadratnem kilometru v povprečju živi 76 ljudi.

GRADITE ALI OBNAVLJATE SVOJE STANOVANJE?

Brezplačna individualna svetovanja s področja učinkovite rabe energije v gospodinjstvih v okviru energetske-svetovalne pisarne.

Energetsko-svetovalna pisarna predstavlja brezplačno svetovalno službo za pomoč občanom pri izvajanju ukrepov učinkovite rabe energije v gospodinjstvih. Pripomore k varovanju okolja, zmanjšanju stroškov za energijo ter znižanju stroškov bivanja.

V Energetsko-svetovalni pisarni svetujejo izkušeni energetski svetovalci, ki vsem obiskovalcem nudijo strokovno in komercialno neodvisno pomoč pri:

- toplotni zaščiti in energetski sanaciji zgradb,
- zamenjavi ter izbiri ustreznih oken in zasteklitve,
- izbiri ogrevalnega sistema, ustreznega energenta in ogrevalnih naprav,
- pripravi tople sanitarne vode,
- uporabi obnovljivih virov energije,
- možnosti pridobitve različnih subvencij Eko sklada,
- energetskih izkaznicah
- itd.

Energetsko-svetovalna pisarna je odprta vsak torek od 16. do 17.30 ure, in sicer na Kidričevi cesti 1a v Škofji Loki (Razvojna agencija Sora, d. o. o.). Za njen obisk je obvezna prehodna najava na telefonski številki 04/50-60-220.

Laze

Zanimivo: tako kot Javorje so tudi Laze v občinah Gorenja vas - Poljane in Velike Lašče, po številu prebivalcev pa sta na zadnjih dveh mestih. V naši občini jih je 27, v Velikih Laščah pa 15. Skoraj polovico od 884 prebivalcev Laz sicer živi v Velenju (420), v Logatcu pa jih je 308. V tistih v novomeški občini skoraj 60 odstotkov prebivalcev predstavljajo moški, v Brežicah pa je 55 odstotkov žensk. Po površini so Laze največje v logaški občini z 11,6 kvadratnimi kilometri površine, za približno sto kvadratnih metrov manjše so tiste v Novem mestu, medtem ko imajo Laze najmanjšo površino (0,3 kv. kilometra) v naši občini. Je pa poselitev druga najbolj gosta (94 prebivalcev na kv. kilometer), za Velenjem (130).

Gorenja vas

Kar 80 odstotkov vseh Gorenjevaščanov živi v naši občini, to je 1157 od 1450, samo devet jih je v občini Trebnje, ki se razteza na manj kot 0,4 kvadratnega metra površine. Tudi gostota poselitve je pri nas največja, in sicer 196 ljudi na kvadratni kilometer, sledi naselje s tem imenom v Ivančni Gorici (68), v Gorenji vasi v občini Zagorje pa je najmanjša (17). Po površini sta za našo Gorenjo vasio (5,9 kv. km) tista v Zagorju in Kanalu (po 3,2), razen v Zagorju, kjer je moških 54 odstotkov, v vseh Gorenjih vaseh prevladujejo ženske.

Podgora

V petih Podgorah skupaj stanuje 1025 ljudi, največ v Ravnah na Koroškem (314) in v naši občini (204), najmanj pa v Dobropolju (120). Vendar pa tam kraj s 3,3 kv. km ni najmanjši – to velja za našo Podgoro, ki pokriva 2,5 kv. km ozemlja in ima najgostejšo poseljenost med vsemi, to je 83 prebivalcev na kv. km, na drugem mestu pa je to naselje v občini Šmartno ob Paki (61). V občini Straža pa je edina Podgora, kjer živi nekaj več moških kot žensk.

Podvrh

V Podvrhih, v občinah Osilnica, Braslovče, Sevnica in Gorenja vas - Poljane živi skupaj 536 oseb. V Braslovčah, kjer je Podvrh po številu prebivalcev največji (395), je moških nekaj več kot polovica, v naši občini najbolj med vsemi prevladujejo ženske (26 od 47). V osilniškem Podvrhu, ki je najmanjši med vsemi (1,2 kv. km) živijo tri ženske in pet moških, s čemer je tudi najredkeje poseljen. Pri nas v Podvrhu živi 17 prebivalcev na kv. kilometer, saj se razteza na 2,7 kv. kilometrih, s čemer je drugi največji po površini.

V Sloveniji je sicer 6.036 naselji in 10.100 ulic, najpogostejši imeni za kraj pri nas pa sta Gradišče in Pristava, ki se pojavljata po osemkrat, medtem ko so Brezje, Dolenja vas, Potok in Ravne na štirih območjih v državi. Milka Bizovičar

Oddaja malih gospodinjskih aparatov in baterij

Od oktobra mogoča prav v vsaki krajevni skupnosti

Da bi uporabnikom olajšali oddajo malih gospodinjskih aparatov, je družba ZEOS v sodelovanju z Občino Gorenja vas - Poljane v vseh krajevnih skupnostih v občini konec oktobra namestila zabojnike za zbiranje malih gospodinjskih aparatov in baterij.

Zabojniki, namenjeni zbiranju baterij in malih gospodinjskih aparatov, so od oktobra postavljeni v vseh krajevnih skupnostih.

Zabojniki so namenjeni zgolj zbiranju baterij in malih gospodinjskih aparatov, med katere spada majhna odpadna električna in elektronska oprema, katere nobena zunanja dimenzija ni večja od 50 centimetrov. Primeri malih gospodinjskih aparatov, ki jih lahko odlagamo v navedene zabojnike: sesalniki, sesalniki-metle, naprave za šivanje, svetilke, mikrovalovne pečice, oprema za prezračevanje, likalniki, opekači, električni noži, kuhalniki vode, ure in zapestne ure, električni

brivniki, tehtnice, naprave za nego las in telesa, kalkulatorji, radijski sprejemniki, videokamere, videorekorderji, glasbeni stolpi, glasbila, oprema za reprodukcijo zvoka ali slike, električne in elektronske igrače, oprema za šport, računalniki za kolesarjenje, potapljanje, tek, veslanje itd., dimni javljalniki, regulatorji ogrevanja, termostati, majhno električno in elektronsko orodje, majhni medicinski pripomočki, majhni instrumenti za spremljanje in nadzor, majhne naprave, ki samodejno izdajajo proizvode, majhna oprema z vgrajenimi fotonapetostnimi paneli.

V zabojnik se ne sme odlagati drugih odpadkov, opreme za toplotno izmenjavo (npr. hladilniki, zamrzovalniki, klime, odstranjevalniki vlage, toplotne črpalke, oljni radiatorji ipd.), zaslonov, monitorjev, prenosnih računalnikov, LCD-okvirjev za fotografije, notesnikov ipd., žarnic in sijalk.

Kristina Knific

Zabojniki za zbiranje malih gospodinjskih aparatov in baterij so nameščeni: na Sovodnju na ekološkem otoku poleg Mercatorja, na Trebiji ob cesti pri Domu pod Planino, v Gorenji vasi na ekološkem otoku ob obvoznici, v Poljanah na ekološkem otoku ob lokaciji bivše pošte, v Javorjah na ekološkem otoku na parkirišču pod šolo in v Lučinah na parkirišču poleg ekološkega otoka.

Fotografija meseca

Kar nekaj fotografij – utrinkov letošnje jeseni – nam je že pred časom poslala bralka Lučka Ušeničnik. Eno izmed teh objavljamo v tokratni številki s povabilom vsem, ki radi pohajate s fotoaparatom in morda ujameste kakšen zanimiv trenutek, da nam ga pošljete na podblegaske.novice@gmail.com. Z veseljem ga bomo objavili.

Razmišljate o lastni podjetniški poti?
Razmišljate o ustanovitvi podjetja?
Bi si radi ustvarili lastno zgodbo
o uspehu pa ne veste kako začeti?

Izkoristite brezplačno
podjetniško svetovanje
na Razvojni agenciji Sora.

Storite prvi korak in nas pokličite.

Razvojni agencija Sora d.o.o.
Poljanska cesta 2
4220 Škofja Loka
T: 04 506 02 20
E: info@ra-sora.si

Svetovanje za podjetništvo in za razvoj o vseh področjih vseh SLO, 2016, ki je vključeno v vsaki Poslovni razvoj za regije, razpis, ministrstva za gospodarske zadeve in tehnologije ter javni sektor, javna agencija.

Tradicionalni božični koncert v živo
JERBAS DOMAČIH
nedelja, 18.12.2016, ob 16. uri
v telovadnici OŠ POLJANE

**Fantje z vseh vetrov, ans. Tonija Verderberja,
Vikend, Štedientje, Odklop,
Mara in ljudske pevke, Mežnarjevi godci,
ans. Od mostička do mostička**

Prireditev bodo vodili domači igralci

Predprodaja vstopnic po 7 eur od 30. novembra dalje:
Gostilne: Na Vidmu, Pr' Sedmic in Lipan, KGZ Poljane,
Caffe bar bencinska črpalka OMV Škofja Loka in
na 051 697 737

AGROMETAL

kmetijski center Gorjupova ulica 11,
1000 Ljubljana

**ZARADI POVEČANEGA OBSEGA POSLOVANJA
ZAPOSLIMO NOVE SODELAVCE:** m/z

PRODAJALEC kmetijskih strojev (1)

- Delo obsega prodajo traktorjev in ostalih kmetijskih strojev
- Nudimo zaposlitev za določen čas z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas
- Od kandidata pričakujemo samostojnost, odgovornost, natančnost, komunikativnost, dobro znanje ANG jezika, poznavanje računalniških programov, vozniško dovoljenje B kategorije in za traktor

SERVISER kmetijske mehanizacije (1)

- Delo poteka v naši sodobno opremljeni mehanični delavnici in na terenu
- Nudimo zaposlitev za določen čas z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas, vsakoletno izobraževanje v tovarni traktorjev Case IH v Avstriji
- Od kandidata pričakujemo izobrazbo mehanika, dobro znanje ANG jezika, samostojnost, odgovornost, natančnost, zaželeno znanje osnov elektronike

**Več na www.agrometal.si
ali 01/423 68 20**

Pisne prijave pričakujemo do 10.12.2016